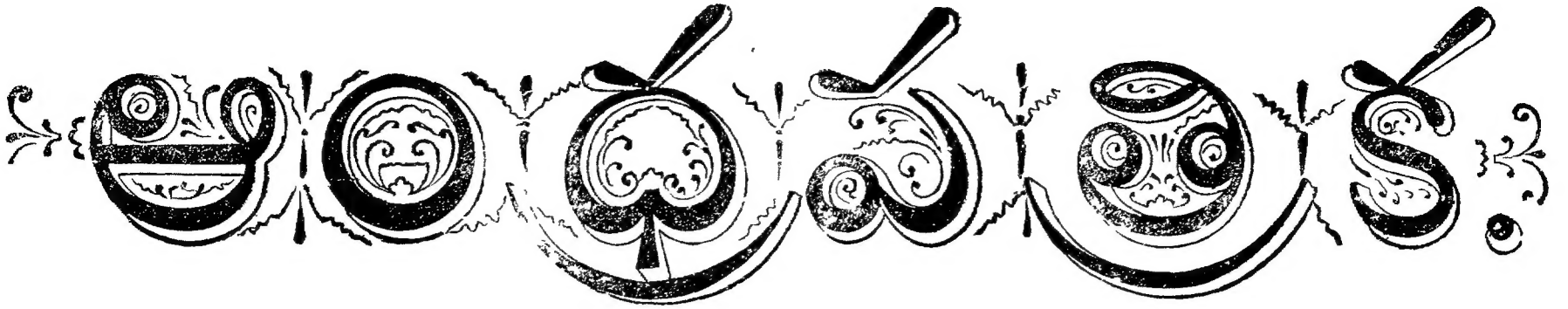

Register No. M. III8.

Post Box No. 212.

వి డి ప త్రి క 1-కి 0-1-6

Telephone No. 544.

310239 ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును.

Vol. 10
సంపుటము ౧౦

చెన్న పట్టణము 1924 ఐ సం॥ ఫి బ్ర వరి నెల 14-వ తేది గురువారము
రుధిరోద్ధారి నామసంవత్సరము, మాఖమాస శుద్ధ నవమి F.

No. 166
సంచిక ౧౬౬

CALENDAR AMRUTANJAN CALENDAR

with a three coloured halftone Picture of
"MAHATMA GANDHI"

1924 ఆమృతాంజనము క్యాలండరు 1924

గాంధీ మహాత్ముని

పటము రంగులతో ముద్రింపబడియున్నది.

క్యాలండరు 1-కి వెల 0-4-0.

పీ. పీ. సహా 0-6-0.

వెంటనే వ్రాసికొనవలెను.

అమృతాంజనము డిపో, 6, తంబుశెట్టివీధి, మదరాసు లేక 109 పేరి రోడ్డు, బొంబాయి.

అతిసుందరమైన బంగారుగాజులు దొరకు భవనము

ఏమోస్తూ గాజులుగాని యేకొలలో వ్రేసిన అమృతమునకు సిద్ధముగా నున్నది.

హాజరులో లేనివి అతిక్యరలో కయ్యుచేసి యివ్వబడును.

మోహన:

ఇవి 2½ సకరము మొదలు 6 సకరముల వరకు కయ్యరగును.

చేదారము సహా మజారి జరి 1-కి రు 10

మంగుళూరు:

ఇవి 5 సకరము మొదలు 10 సకరము వరకు కయ్యరగును.

మజారి జరి 1-కి రు 25 లు

ఒకదఫా అర్ధం విచ్చిన మీరే కప్పక కయ్యరక అనేక
అర్ధములు యిత్తురను నమ్మలేదు మాకు గలదు.

ఉమ్మడి రామయ్య శెట్టి గురుస్వామి శెట్టి కంపెనీ, నగవర్రబాట, 25 చైతానిబాటరోడ్డు - మద్రాసు.

శ్యామాసుందరము

ఒక చక్కని నవల

గ్రంథకర్త: ఒంతలి నత్యనాథము

ఇది నలువదేండ్లకు పూర్వ మాండ్రదేశమును కలవరపఱచిన

రంపయుద్ధము

నకు సంబంధించిన నవల. కథాసందర్భములు, వర్ణనలు,
రంగములు, పాత్రలు హృద్యములై చిత్రము నాకర్షించును

డిమ్మి పైజా ౧౦౦ పేజీలు: వెల రూ 1-0-0

ఒకేసారి మొత్తముగ కొనువారలకు కమీషన్ నివ్వబడును

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, తపాలాపెట్టె 212, మదరాసు

వెల్లింగ్టన్ సినిమా

9-2-24 కినివారము నుండి 16-2-24 తేది శుక్రవారము వరకు
సా॥ 6-15 X ౧౦ ప్రతిరోజు రెండుప్రకరణములు. రాత్రి 9-20
కిని, ఆదివారములందు 3-15 గంటలకు కూడ యూనివర్సల్
జూగాంటిక్ వందరుచాప్టరు ఆట. 18 దినములలో ప్రదర్శనము
చుట్టుట. విల్లియం డెస్సాండు రెండవవారము

అను ఆట ప్రదర్శింపబడును.

ఉపకరణ 4, 5, -6

ఇంటర్ నాషనల్ న్యూసు, హాస్యముచూపబడును.

క్రిష్టాఫుగర్ వర్క్సు, లిమిటెడ్

మచిలీ పట్టణము

మచిలీపట్టణములో యీ కంపెనీ - క్రిష్టాఫుగర్ వర్క్సు - యొక్క
చబడిన వందదార ఫ్యాక్టరీ కయ్యరైనది. యూదులూ స్వచ్ఛ
మైన వందదార చేయబడుచున్నది. యూరప్ ద్వారా అనేక వో
ట్లకుపంపబడు చున్నది. ఒకేసేములకుండిన వందదారకుగాని
యీ కంపెనీలో యితర వోట్ల కయ్యరయ్యే వందదారకుగాని
యిది ఏవిషయములోను తీసిపోక చాలా శ్రేష్ఠతరముగా వుండు
న్నది. యిందులో మొదట జారీచేయించబడిన షేర్లు యవత్తును
పూర్తికాబడినవి. యింకా మరొకన్ని షేర్లు జారీచేయబడుటకు
ఈ వర్క్సును జరిగిన డై-క్లర్ల మీటింగులో నిర్ధారణ కాబడినది
యన యిప్పుడు షేర్లు వేరుకునేవారికి కొంత అవకాశము ఏర్ప
డుటకు కార్లమైనది. యివియున్న త్వరలోనే పూర్తికాబడు
ను. అట్లేన ఎవరికిని షేర్లు యివ్వబడనేరవు. కావలసినవార
త్వరపడవలెను. వివరములు కంపెనీ ఆఫీసుకు వ్రాసిలేఖనము
కొనవలయును.

క్రిష్టాఫుగర్ వర్క్సు లిమిటెడ్

తపాల పెట్టె నెం 11 మచిలీపట్టణం.

కలరామాత్రలు

డబ్బీ 1-కి 12 మాత్రలు వెల రూ 0-6-0.

అమృతాంజనము డిపో, మదరాసు - బొంబాయి

నెల్లూరు నవార్డినేటు జడ్జికోర్టులో

అనంబ 1916 సంవత్సరం 16 వ నెంబరు

యిందువల్ల సకలసానానికి తెలియజేయడ మేమనగా:-కృష్ణాపట్నం గ్రామములలోని శ్రీ మారివారాదుల దేవస్థానముల ప్రస్తావన భూమిలయి నవి గనుక సదరు ప్రస్తావన కావలయునని కోరు వారు దుభాసులను 1923 సంవత్సరం ఫిబ్రవరి నెల 28 వ తేది నాటి నెల్లూరు సబ్ జడ్జికోర్టువారికి పంపు చూ సదరు తేదినాటికి సదరుకోర్టులో హాజరుగా వుండవలెను.

A. S. Krishnaswami Aiyer
Subordinate Judge

శ్రీ మహాసాధ్యాయ వేదం

వేంకటరామశాస్త్రిగారిచే రచించబడిన

“ప్రతాపరుద్రీయ” నాటకమున గొప్ప పోటీపరీక్ష

ఈ రాష్ట్రపు ఏకైకమానవ బతుకును, ప్రతాప, యు గంధర్వ, విద్యాధి, చెరుమఱి, జనార్దన, వేరయ, వల్లిభానుల కు పతక కంకణాదులు, ముత్యముల బాగున్న సమాజమునకు చెందినాడు (1850) నొకగుడువా) కందుములు యుదుమందు మునిజేసికొందిను “ మాచులవారె, గ్రంథకర్త నం దియు, కృష్ణా లెక్క గారి నుండియు అనన్యపాదకమును ” క్రిందివాడును చిరు నామాకు కందుముల నిజవ దలచి, యావంతాంధ్రరాష్ట్రమున దట్ట (ప్రతాపరాధు రాష్ట్ర లోని తెలుగు జిల్లాలకుడ) నాటకసమాజము లవారు గాని ప్రాచీన సకలము జననిజేసికొందును. ప్రతాపరాధును 40- అధ్యాయములు నాటక సమాజములైన నునాది, పంచెము సాగింపకు, తమ తమ యుద్ధములను చూచిలోడగ, అట్టికేకాభారములను, ఆవరముకు ఇతర సంగతులను గమనించుకొందును. ఏకటణమునో ఏహాననో ఈశ్వరా ముఖమనే ముందుముందు తెలియజేయుట.

జమ్మలమచక పూర్ణానందం, 0/0 వేదాంతం
శంభుశాస్త్రిగారు గవర్నరుపేట, బెజవాడ.

మానసోల్లాసినీ మాత్రలు

30 మాత్రలు 0 10-0 (పది అణాలు)

తెలుగుల భావము (ప్రస్తుతము) గుణ మధికము! క్రిందనున్న జిహ్వాదికముచే గతిగడి తైత్తి, కాకీ మాత్రలు దివ్యాత్మకము. అట్టియు, అరుచి, అపులింబు, అగ్ని మాంధ్యము, దాహము, దస్పి, ఎక్కిళ్లు, సర్వాంగముల యందు బలమయియు, పిక్కిలు, పార్శ్వములు, కిరణము, కేళ్లు, అశ్మలు, మొదలగువానియందు గలిగెడు నొప్పులను బోగొట్టి తేనామును యాశ్చర్యమునకు దెచ్చును. ఈ మాత్రలు మేసావార మంచి నొప్పులకు వెంటనే గుణమిచ్చును. యందు అనేక ఓషధులు చేరినవి. అనభవముల బొవధగుగుచేతను తరమహంసకీయ అని చెప్పవచ్చును. కిక్కిసారి వాడిచూచిన నిజము తెలియగలదు చిరునామా:- ఆయుర్వేదవైద్యునియందు,
చోళ్లు నిడుమోలు, ఎలకుగ్రు, కృష్ణాజిల్లా.

ఆంధ్రశబ్దచింతామణి

వ్యాఖ్యానము

కర్త:-పారనంది రామశాస్త్రిగారు

ఆంధ్రవాఙ్మయమునందలికథమగిగు నన్నియట్టి యుదు రచించి ఆంధ్రవాఙ్మయమున కిది చక్కని తెలుగు వ్యాఖ్యానము అనే ప్రాచీన భారతవ్రతులను విమర్శించి నన్నియట్టి నూతనముల సంస్కృతాంధ్రములయందు ఆంధ్ర భాగ్యములనుదాహరించుచు వ్రాయబడిన అత్యుత్తమున వాక్య, ఆంధ్రశబ్ద చింతామణి నన్నయ కర్తృత్వము కాదను వా నాదములన్నియు సప్రయోజనముగా ఖండింపబడినవి. భాషా సేవకు తెల్లకు ముఖ్యముగా చూడదగిన విశేషము లన్నియు గలవు - తెలు 0-12-0. పోస్టేజి వేణు.

గ్రంథములు దొరకుచోటు:-

మేనేజరు, ఆంధ్రపత్రికాకార్యాలయము-చెన్నపురి

అనంతపురము తాలూకాలో

జిల్లా కలెక్టరు దొరగారి

పర్యటనము.

ఈనెల 8వ తేదీన గార్లడ్స్ నుండి సాయంత్రం 5-00 లకు అనంతపురము జిల్లా కలెక్టరుగారు, తిహసీల్ దార్లవారు మోటారుగా జిల్లా గ్రామమునకు వచ్చిరి. కలెక్టరుగారి రాకను విశేషముగా, సలకనచేత, కూడేరు రివిన్యూ ఫిర్కాను చేరిన కలెక్టరు, ఇల్లూరు, కల్లవడి, గుమ్మేపల్లె ఏటలవాగయ్యపల్లె, కరి మెల, నిధనవాడ, అనందరావుపేట, కనుంజలై ఏగువపల్లె, యాంటి కడుగు, పోతురాయి, కొత్తగొండ, కొత్తపల్లె గ్రామముల నుండియు సుమారు, 400, 500 మంది రైతులు వచ్చి కామ కొనియండిరి. కలెక్టరుగారు కలెక్టరుగ్రామమును విశేషించి, ప్రత్యక్షమున వారిదృష్టిపథమునకు మేతలేక బక్కచిక్కి బజారులో పడియుండిన అంబాల పెద్దకేళ్లు యెనుము గోచరించె ను. అది ప్రాయము 100వైసను మేతలేందున కుమ్మించి కల్య మాత్రాశక్తియై చావునకు సిద్ధమైయుండిన దొరవారు దాని నితినిగూర్చి భావించుచు విచారించి మేతలేనదును నడియేకాక తక్కిన 25 వశవులను అట్టి నిధియందే యున్నట్లు తెలిసి కొనిరి. అచటనున్నవారు దానిని మిక్కిలి కష్టముతో తేడిసిరి. అది నడవు నిధిలో నుండునదికాదు. ఈ గ్రామములలో ఇంతకు ముందే అనేకము మేతలేనదును చచ్చినవియు, అనేకము చావనన్నవియు మిక్కిలి దీనతితో వై గ్రామముల జనులు వా గుమ్మరి, గ్రామములో మౌనపండితులు విచారించుచు, గ్రామ జనుల భాగీ మేతదొడ్లను జూచుచు గ్రామమున కాశాని యందుండివాకినీకాక్కింది భూములను సరికించిరి. గ్రామజను లంగులు చెండు, మూడు మారులు చల్లినను మెలవకపోయినవియు మెలచి, శించిపోయినవియు, ఒకటి రెండు మూసలుపైరై వివర నివారణకు వర్తమానేకను క్రమేణ కటావణి కాగల కలములూపల సరించినవియు, పూరా బంజరు భూములను విమ ర్శించి వారికి జూపిరి. పంటపండిన గుర్తులు బొత్తిగా భూమిమీద లేకుండుట కారు కనుగొనిరి, ఇట్టివాటికి మీరు విమననమై అధికారులకు అర్జీల నిచ్చుకొన్నారో అని యడిగిరి. రైతులు తా మెల్లరు సమష్టిగా రెండుమూడు అర్జీలను అధికారుల కిచ్చు కొన్నట్లు తెలిసిరి. ప్రత్యేకించి ఎవరినెంబరుకువారు వైరు భూమి వైసనుండెనే అర్జీలనిచ్చుకొని యుండవలెననియు ఇట్టిపొరబాట్లు రైతులు జేయుచుండుట మిక్కిలి విమరశరమనియు దొరగారు తెలుపిరి. రైతులు తమ భూముల సంబర్రను ప్రత్యేకించి కను గొనుటకు చేతగాకను, కల్యాణింద సాగుబడియొక భూము లన్ని యు వైస గనపరచిన నిధిలోకి యుండుటచేతను, చెరువుల క్రిందంలెగాక కల్యాణింద భూములు వైసపెట్టవ మూడు నాలు గు మాసములపర్యంతము క్రమేణ వారమునకు కొంకొంతి సరించుచుండు సనియు ఇందుచే మేమా భూములన్నియు పిరు చిక్కి అని ఏకములముగా అధికారులకు చూపింప సాధ్యము కాదనియు వచించెనొనిరి. వైయిబ్బందులచే మేము సమష్టిగా అధికారులకు రెండుమూడుమారులు అర్జీల నిచ్చికొంటిమి. ఈ ఫిర్కాల ఇక్ పెక్కుర్లు తిహసీల్ దార్ల కిక్కిన రివిన్యూ ఉద్యో గములుగాని సకాలమునకు వచ్చి మా వెన్న కాలువకీ-ది మట్టు విమర్శించుచి ప్రతినెంబరుకు మరావ్రాసినవారుకారు. రెండు మూడు సంవత్సరములుగా సయ్యెండ్ల ములు లేక పెన్న ప్రస హించక మేమిట్టి కృధాశ్చవ్యముల పాలుకరిలములముగా అగుచున్నామనియు, కష్టములకూడా రెండుమూడు సంవత్సర ములుగా బొత్తిగా పండకపోవుటచే మాభారాత్ న్యూతర కలిగి మేమా బొత్తిగా కన్నులు చెల్లింపలేమనియు గ్రామముల మమ్మరూలకు మిక్కిలి బాధించుచున్నారనియు ప్రస్తుత మీ విశత్తుమండి రక్షింపవలెనని వై గ్రామముల జనులందరు ఏక గ్రీహముగా దొరవారి మోటారును కదలనియ్యక చుట్టుకొని మొర పెట్టికొనిరి.

వై వివరించిన గ్రామములనా రందరును తమతమ గ్రామ ము ఏవిధమునకూడ ఈ గ్రామ దుష్టికి తీసిపోవనియు తమ గ్రామములకూడా దొరవారగుదురెంచి తమకృతార్థులజేతు ప్రార్థించిరి. పిశాని తీరపుగ్రామములన్నియు ఈ గ్రామమునే పోలియున్నవి తిహసీల్ దార్లవారు చెప్పిరి. కల్లవడి ముస రాకు చేరిన గుమ్మేపల్లె ఏటల వాగయ్యపల్లె రాజేంద్రవైస చేరిన ధనవాడ అనందరావుపేట గ్రామముల జనులు తమ గ్రామ ములో తగువైన నీటివనరులు లేకుండుటచేత కేవలము తమకృ భూములై యాధారపడి యుండువా రనియు తమకు తిండికి

ఆంధ్రనట ప్రకాశిక

నట శేఖరులకు విజ్ఞప్తి

మచిలీపట్నము ఖాజ్జి పేట వాస్తవ్యులగు శ్రీ ముత పసుమర్తి యజ్ఞశారాయణశాస్త్రిగారు ఆంధ్రదేశమున కలిగిన నాటక ప్రదర్శన కళాభివృద్ధిని గూర్చి యాగ్రంథమును ప్రత్యేకము దలచిరి. ఏదో ఆ కళాభివృద్ధిని కల్పించి ముందుగా కొంత చరిత్రవాని ప్రకటించుట వారికిలంపుగాదు. ఇదివరకు నాటక రంగముల నర్హితి కీర్తితమైనవారు, ఇదివరకు ప్రద ర్శించి యిప్పుడు విశమించినవారు యిప్పటికిని పనిచేయు చున్న వారును, ఇప్పుడు క్రొత్తగా ప్రఖ్యాతిని గడించుచున్నవారును వృద్ధులును మధ్యవయస్కులును యువకులు నగు శాంధ్రనటశేఖరుల చరిత్రల నన్నిటిని నిష్పాక్షికముగ పీరు ప్రకటించ దలచిరి. ఇది చాల గొప్ప ప్రయత్నము. ఇందుల కట్టి నటశిల్పముల సహాయ మత్వపరము. ఆయా మండలములవారు తమయొక్కయు తమ మిత్రులయొక్కయు చరిత్రలను వ్రాసి శాస్త్రి గారికి పంపివారు చాల కృతజ్ఞులయ్యెదరు. వారికి తెలిసిన సరికంటె పలువురికి తెలియవచ్చును. వారికి వివరములు కాని వారందఱో నుండురు, లేక లంబకొనిన వారిలోకూడ కొంద రింకను ప్రత్యక్షతరముల ననుగ్రహింపలేదని తెలియుచున్నది. ఇది ఆత్మప్రశంస యగునను గం క యము కొందరిని బాధించుచుం డవచ్చును గాని యిది అట్టిది కావాలదు. ఒకచరిత్రను వ్రాయుటకు నలయు విషయమును తెలియజేయుట మనకందరకును ముఖ్యకర్తవ్యమై యున్నది కావున ఆంధ్రదేశమునం దిప్పుడున్న నాటక సమాజముల యజమానులకు, నాటక సంఘ సభ్యులకు, నాటక కళాభివృద్ధిని కోరువారు నగు శాంధ్రనటశేఖరులంద రును, తమకు తెలిసినంతవరకు కొందుచు కలెను త్వలోపిచివాని శాస్త్రిగారికి వంపి వారి యుద్దమమునకు తోడ్పడి వారికృత జ్ఞతకు పాత్రులగుదురు గాక యనిపినయముగా వేకుకొను చున్నాను. ఇది ఆంధ్రదేశనాటక సంఘాభివృద్ధిని సాకల్యముగ వివరించు గ్రంథరాజముగటచే ఆంధ్రులందరునుకూడ దీని సభియా నించుట ముఖ్యకర్తవ్యమని విన్నవించుచున్నాను. తమకు ప్రత్యే కముగ నావ్యవసర ప్రకములుచేరలేదని ఎవ్వరనుపేక్షింపకపోవైన సహాయమును ముఖ్యముగా చేయగోరెనను, తేవుని పెండ్లికంద యను పెద్దలేతునుటుల యీ కార్యము ఎల్లరును స్వకార్య ముగా భావించుట న్యాయమని నాటక కళాభివృద్ధినికందకొని విన్నవించుచున్నాను.

విలాసము

శ్రీయత పసుమర్తి యజ్ఞశారాయణశాస్త్రిగారు, ఆంధ్రనట ప్రకాశిక నిర్ణేత; ఖాజ్జి పేట మచిలీపట్నము.

ఇట్లు విధేయుడు.

వెదురుముడి శేషగిరిరావు.

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము చెన్నపురి 14-2-1924

గింజలు వశవులకు మేతలేక యుండుటయేగాక తాగుటకు నీరు గూడా లేదని నొక్కి చెప్పుకొనిరి

కలెక్టరు పనులు నీటికనకులు గల్పించునవి ప్రారంభింప నలసిడిగా ఆంధ్ర మొల పెట్టుకొనిరి. ఈ గ్రామములలో నీటి వనరులను వృద్ధిపరచు పనులు ఏలేన నున్న వా అని దొ-వా రడిగి రి, 1 డెల్టారు చెరువు రిపేరు 2. కొంతదనవ్యమును రైతులుభరించి తకాపీములముగా తీర్చుకొనుటకు ఒప్పుకొన్న తరిమెల క్రొత్త కల్యాణకర్తవ్యము (3) కొంతభాగము ద్రవ్యము రైతులు పెట్టు కొనిరి కాపీగా తీర్చుకొనుటకు ఒప్పుకొన్న నిధనవాడ కల్యాణ ఈ మూడు పనులు ప్రకృతము ప్రారంభించిన మా జీవనములకు అనుబంధముగా నుండునని నూచించిరి. ఈ సంవత్సరము లన్నియు దొరగారు కాంతముగా అలకించి వైవారి కానంగతులన్నియు దెల్పెదనని జనులకు నచ్చచెప్పుచు జనుల అభివృద్ధి మధ్యక మెల్లగా మోటారు పెక్కు పెట్టిరి.)

ఈ గ్రామముల పండితులు చక్కగా వశిలించినవందు లకు కలెక్టరుగారు మిక్కిలి వందనీయులు. ఈ గ్రామములలో గ్రామములు రూకలు నూలుకు ప్రారంభించివారు. త్రోపు గ్రామములో నడదోరా వేయించుచున్నారు. రైతులను 2-య పెట్టుచున్నారు. 'రైతులు రూకలు ఇచ్చుటకు కీర్తిలేనందుచే ముఖము తీర్చించుచున్నార. కలెక్టరు దొరగారు కట్టి రిజిలమున రూకలు గొలుపుచు చేయించుట మిక్కిలి యుక్తముగా నుండను.

రాధాకృష్ణరెడ్డి, కల్లమడి.

కెన్యా కాంగ్రెసు

శ్రీమతి సరోజినీదేవిగారి అధ్యక్షతన వ్యవస్థాపకము

ఆఫ్రికాలోని భారతీయుల పరిస్థితులను పరిశీలించుటకై జరిగిన మహాజనసభవారు శ్రీమతి సరోజినీదేవి, బార్ని జోసెఫు గార్లను రాజకీయంగా పంపియించిరి. తూర్పు ఆఫ్రికా భారతీయ కాంగ్రెసు మహాసభ శ్రీమతి సరోజినీదేవి గారు అధ్యక్షురాలుగ ఎన్నికయిరి. ఈ మహాసభ మొదలయిన జనవరి 19 వ తేది మధ్యాహ్నము 2 గంటలకు సమావేశమయ్యెను. శ్రీమతి సరోజినీదేవిగారి అధ్యక్షతన వ్యవస్థాపకము ఈ దినము ప్రారంభమైనది:—

సోదరులారా! నూతనయుగమును సూచించుచున్న ఈ సందర్భమున దేశమున జరిగిన మహాసభను అధ్యక్షురాలుగ నన్ను ఎన్నుకొనినందులకు మీకు నందనములు. రాజకీయ విషయములందు చక్కని జానభవము గలిగి, మోక్షమార్గములను గుర్తెట్టి మాకు సరియగు మార్గములను సూచించు సలహాలు ఇచ్చుకొనిన ధీమంతులు మీలో అనేకులున్ను ఈ విధమున మీరు నన్ను గౌరవించినందులకు కృతజ్ఞులము.

జాతీయగౌరవము

ఎట్టి బాధ్యతలు లేని ఆంధోభవకారియని నన్ను మీలో పలువురు తలంపవచ్చును. బాధ్యత, ఉత్సాహము ఈ మాటలకు ఎవరికి తోచినవిధమున వారు ఆర్థము చెప్పకొనవచ్చును. ఈ దేశములో భూమిగలవారు, నర్తకము గలవారు ముగ్ధులను బాధ్యతలను గ్రహించువారని చెప్పబడవచ్చును. భారతజాతీయైకాత్మగౌరవము సంగతించుటయే ప్రధానమగునని యుచున్నది. కావున ఆఫ్రికాగౌరవము గలవారందఱు బాధ్యతలు గలవారియే చెప్పవలసియున్నది. భారతీయులలో పేదవారు ధనము విద్యావంతులు పాదులు అందరకును దేశగౌరవమును నిలువజేయుట ప్రథమ ధర్మమై యున్నది.

తూర్పుఆఫ్రికా - భారతదేశపు కాలనీ

తూర్పు ఆఫ్రికా భారత దేశపు కాలనీయని నేను యాభిగ చెప్పుచున్నాను. రాజకీయ సాంప్రదాయములు విధానములు మాట్లాడు బాధ్యతలు ధర్మములు ఇట్టియు నేటిధమున స్థాపితములగునో కొంత పరిశీలించెదము. ఒక జాతికిని మరొక జాతికిని పరస్పరసంబంధము అధికమైన పరస్పరానుభూతితో కూడ బాధ్యతలు అధికమగును. క్రైస్తవము మొదటి కథాబ్రము నందే భారతీయులు ఈ దేశమునకు వచ్చిన సన్మానసంఘాధ్యక్షులు చెప్పియున్నారు. కావున అనాదినుండియు తూర్పు ఆఫ్రికా భారతదేశమునకు చేరిన కాలనీయని చెప్పవలసియున్నది. కావున ఇదిమీద భారత భూమి మీ ప్రాధాన్యము ఈ సందర్భముల నిర్మించిరి. ప్రపంచ మంతయు అంగీకరించు సాంప్రదాయముల వల్లను అనన్యమగు దేశభక్తితో ఉత్సాహవంతులగు మీ ప్రార్థనలు చేసిన కనులవల్లను మీరే ఈ దేశపు పాద లగుచున్నారు.

ఇమ్మిగ్రేషను బిల్లు

కావున మీరు భారతదేశము గాయబారులు. మీ ప్రార్థనలు వృద్ధి కలెచ్చిన ఈ దేశమునది. మీ ప్రార్థనలకు మనీషు గోరి లు ఇచ్చుటనున్నది. ముందువచ్చినచెపుటన్న వెనుకవచ్చిన కొమ్ములు ప్రతిమగన్నులు మీ ప్రార్థనలు వృద్ధి కలెచ్చిన ఈ దేశములను మొన్న మొన్న ఈ దేశమునకువచ్చిన ఆంగ్లేయులు ఆక్రమించుకొనిన మీ ప్రార్థనలను నిరసించుచున్నారు. నాగరికతకు మునుపటి అవమానము తేగల ఇమ్మిగ్రేషను బిల్లు వారు తయారుచేసి యున్నారు. ఈ ఇమ్మిగ్రేషను బిల్లు భారతదేశమునకు అవమానకరముగనుండుట గుట్టబడి సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యసాంప్రదాయములను న్యధిగాంచిరి (బ్రిటిషువారి ఉత్తమధర్మమార్గములకు వ్యతిరేకముగ నున్నది).

ఎన్నియో చేలకొలిపి మైద్య దూరమునందే వచ్చిన నేను మీరు అవలంబించవలసిన కార్యక్రమమును నిర్మించు సామానింపను. ఎన్నియో సంవత్సరములనుండి ఈ దేశమునందు నివసించుచు, విదేశీయుల అగౌరవమును మీరు ప్రతిఘటించుచున్నారు. ఈ దేశపు పరిస్థితులను మేము నాకు అధికమగు అనుభవములేను. మీ ప్రత్యేక క్రీసాపర్వములు నాకు తెలియదు. కావున విదేశీయుల అక్రమములను ప్రతిఘటించు విషయమై తగు కార్యక్రమమును నిర్మించుకొనుట మీ ధర్మము. భారతదేశపు పరిస్థితుల విషయమై నాకు చక్కని అనుభవము గలదు. మీ బిల్లు భారతీయులకు గాఢ విశ్వాసము ప్రేమ యున్నదని చెప్పగలను. సామ్రాజ్యాధిపతులు మీకు ద్రోహముచేయు నెత్తించుటయు గుర్తెట్టియున్నారు.

సామ్రాజ్యాధిపతులు అవలంబించుచున్న అవమానకర మగు విధానమునకు తగువిధమున ప్రత్యుత్తర మిచ్చి నైతికబలమువల్ల మీ కోరికలు సఫలమైనను నా సంతోషమునకు మితియుండదు. నా చిన్నకుమారుడు భారతదేశమున పరజాతస్థుడగుచున్నాడు. ఆతనిని అచ్చటవది నేను మిత్రమునకు నచ్చితిని. అయినను మీ ప్రత్యర్థులు కొంత కర కై నను విజయము గాంచిన నా కుమారుని కష్టస్థితిని గురించి చింతించను. ఒక నా శిశువు జీవితము కన్న భారతదేశమునకు చేరిన ఇంతమంది శిశువులు జీవితగౌరవములు యభ్యుపైసవి కదా!

బ్రిటిషువారు - ధర్మము

బ్రిటిషువారి అక్రమములను సన్మాన సంఘాధ్యక్షులు వివరించివారు. బ్రిటిషువారి సామ్రాజ్య కరిపాలనను ఇదంతయు వ్యాపకమున కలిగించు గొప్పకళంకముగ నున్నది. క్రైస్తవ మతస్థాపకులవలె కల్లబోర్లుల భారతీయులను క్రైస్తవులు వివిధమున పరిభవించుచున్నారు. క్రీస్తేచంపదెను గదా! పూర్వము 24 మంది సామంత రాజులు జానరాజును ఎదిరించి ఒడించి బ్రిటిషు జాతి మాట్లాడును వివరించుచు మాన్యుకార్లను పొందిరి. అబ్రిటిషువారే నేటి దినము సామ్రాజ్యమునందంతయు వ్యక్తుల మాట్లాడును అణగదొక్కుచున్నారు. ఇంగ్లాండును యుద్ధమున కవిభుంక్తులు, రాజకీయ కత్తులు, భగవద్భక్తులను పుణ్యస్థానములను స్మరణకు వచ్చుచున్నారు. యుద్ధసమయమున స్వాతంత్ర్య ధర్మరక్షణార్థమై ఆంగ్లేయుల యుద్ధము ప్రకటించిన అనన్యమగు స్వాతంత్ర్యమును స్మరణకు వచ్చుచున్నది. నేటిదినము పూర్వసాంప్రదాయములను మరచి బ్రిటిషువారు ఇట్టి నైషధమునకు పాల్పడుట వ్యాధియేదన కలిగించుచున్నది. ఇచ్చట భారతీయులు అస్పృశ్యులు బహిష్కరింపబడినవారు. భారతదేశమున రాజకీయ విషయములందు వివిధ రాజకీయ కక్షలకు భేదభిప్రాయములేదు. వ్యక్తుల మాట్లాడుట ఈ విధమున ద్రోహముచేయుట భారతీయులందఱు ఏకగ్రీవముగ ఖండించుచున్నారు. నాకు బ్రిటిషువారు పరిచయము కొంతగలదు. వారు ప్రకటించిన కన్యాశ్రమము బ్రిటిషు జాతికి అవమానము తెచ్చుచున్నది. బ్రిటిషు ఆఫ్రికాజాతుల వారి మాట్లాడుట సంగతించు వారట! ఈ నిర్ణయము బ్రిటిషు సామ్రాజ్య వ్యక్తిత్వమునకు నేరపురుగుగనున్నది ఈ నిర్ణయము ఈ నిర్ణయము భారతీయులను సంపూర్ణముగ తృణీకరించుచున్నది. భారతీయులకట్లు గావింపబడు ద్రోహము రెండింటినిగ సామ్రాజ్యమునకు తిగి కొట్టగలదు.

కర్తవ్యము

సోదరులారా! సోదరినీలులారా! మీరు నూతన ఆదర్శములతో విరాజిల్లుచున్న భారతదేశపు రాజకీయము. మీరు మీ మాట్లాడుట వివిధమున స్థాపించుకొనెదరు! భారతదేశపు సహాయము కొరచున్నామని మీరు చెప్పుకొనెదరు. అంతఃజనముల వల్లను విదేశీయుల పరిపాలనలవల్లను భారతదేశము దుర్బలదశయందున్నది. తన్ను తాను సంరక్షించుకొనుటకు భారతదేశము పాటుపడుచుండు మీ కెట్లు సహాయముచేయగలదు? ఇట్టి పోరాటము భారతదేశమునందు కూడ యున్నది. భారతదేశము మీ కీందేశము మంపుచున్నది. విజయత్యముతో పట్టుదలతో వ్యక్తిత్వై ఆధారపడి మీ మాట్లాడుట మీరే స్థాపించుకొనవలయునని భారతీయులు మిమ్ముల గౌరవుచున్నారు.

సమానమాట్లాడుట కొరకు

సాంఘిక ప్రాతినిధ్యము మిగిల్చబడినది. మిగిలిన సాంఘిక ప్రాతినిధ్యము కావలయునా! ఈ కాలనీయము సామాన్యమగు ప్రత్యేక క్రైస్తవమేలేదు. మీ రందఱు భారతీయులు. ఆత్మగౌరవము గల జాతిగాక కొరవట్లు సమాన మాట్లాడుకొందు. ప్రత్యేక సౌకర్యము లుండలేదు. అందరితోపాటు సమాన మాట్లాడుట ఉండవలెను. ప్రత్యేక సమరాజ్యకర్తలను నంగీకరించుట మన అసాధ్యమైన అజ్ఞానము అంగీకరించుట కాదు. మన కథలందు ప్రతినిధులు లేనట్లును చిలలెదుగాని సమానమాట్లాడుట అంగీకరింప బడవలెను అవమానకరము. భారతీయులను ప్రత్యేకించుటకు! ఈ అవమానమును భారతీయులు తెన్నుటికిని అంగీకరింపకు. పీతభూములను ఆంగ్లేయులకు ప్రత్యేకింప వలయునట! రాజకీయ నీతియందు ఇంతకన్న అవమానకరము విషయమును పొందవలసినవగు నిర్ణయము వినియందలేదు. భారతీయులతో సమానమగు భూమిపై నిలచి పోరాడవలెను బ్రిటిషువారు తమ అక్రమతను స్వార్థ కరత్వమును ప్రకటించి యున్నారు.

తగ్గుభూముల కీర్తివల్లనీటి ఇంగ్లిషువారికి గట్టడకు, తమకు నైతికబలము అధికారబలము బుద్ధిబలము యున్నదని విజ్ఞులకు ఆంగ్లేయులు భారతీయులతో పోటీకి పూనుకొనరాదా! డ్రామ

మనల్లను కోగములవల్లను పీడింపబడుచున్న మీరు తగ్గుభూముల యందు నివసించుచుండుటలేదా? ఆంగ్లేయులకు మాత్రము ప్రత్యేక సౌకర్యము లేల యుండవలయునో తెలియవచ్చును. ఆఫ్రికా జాతుల మాట్లాడుట కాపాడుటకై ఇంగ్లిషువారు న్నూరట! ఈ అదంబర వాక్యములను వినుగుపుట్టునట్లుగ నిర్ణయింపగా. ఆఫ్రికాజాతుల మాట్లాడుట కాపాడుట బ్రిటిషువారి ధర్మమైన భారతజాతి మాట్లాడుట, గౌరవమును, సాంప్రదాయములను, కాపాడుట మీ ధర్మము కాదా! ఇదంతయు స్వలాభాపరత్వము ధనకాంక్ష అవలంబరము. భారతీయులు తగువిధమున ప్రతిఘటించవలెను.

మీ పోరాటములను మీరే కొనసాగించి విజయము గాంచవలెను. పీతభూములను ప్రత్యేకించుట, ఇమ్మిగ్రేషను బిల్లు ఇవి రెండు మీకు అధికమగు కష్టములను కలుగజేయుచున్నవి. సమాన మాట్లాడుట స్థాపించుకొనుటకు పీతభూములు ప్రత్యేకింపబడవలయునను నిర్ణయము అంత మొందవలెను. పీతభూములయందు కొరకైన విషయమంత అధికముగ లేకున్నను కట్టుదలకొరకును ఆత్మగౌరవముకొరకును పీతభూములందు కొంతభూమిని భారతీయులు సంపాదించుకొనుట అవసరమగుచున్నది. కావున పీతభూములను మీరు కొని ఆంగ్లేయుల ప్రక్కనే నివాసముల నేర్పరచుకొనవలయునని కొరచున్నాను. ఇదియే సాధనము. పట్టుదలతో పనిచేసిని తప్పక విజయము గాంచగలము.

ఇమ్మిగ్రేషను బిల్లు

ఇమ్మిగ్రేషను బిల్లు రెండవది. ఈ దేశమునకువచ్చు మాట్లాడు స్థాపించుకొనుటకు మీరు మీ ప్రాణములను భారపోయుటకు సంసిద్ధులై యుండవలెను. నాకు పశుబలముపై విశ్వాసములేదు! నైతికబలము కట్టుదల ఒక్క త్యాగము ఇదియే విజయమును సమకూర్చునని నా నమ్మకము. ఒక్క అనిన అగౌరవముల నన్నిటిని అంగీకరించుటలేదు. జాతికి అగౌరవము వీర్వధునవచ్చును అన్ని కష్టముల ప్రతిఘటించుట పౌరునిధర్మ మగుచున్నది. వ్యక్తిగౌరవమునకు గాని జాతిగౌరవమునకు గాని భంగము కలుగునపుడు కొంచమైన సహింపక మీ మాట్లాడుట స్థాపించుకొనుటకు పాటుపడవలెను.

సోదరులారా! మీ పాపమును ప్రకటించుట. తలవంచుకొనక సంగ్రహముతో ప్రతిఘటించుట ప్రతిఘటించుట. నేను స్త్రీమత నగున కన్యకపుడు అసియా వాస్తవ్యులు అనుభవించుచున్న వ్యక్తిత్వని చూచితిని. వీరజిగలలో మూడవ తరగతియందు అసియా వాస్తవ్యులు ప్రయాణము చేయుచుండిరి. ఆంగ్లేయులు ఇట్టి అగౌరవమును ఎన్నటికిని భరింపకుదా! అహ! ఎంత విపరీతము? నూతనదేశమున గృధ్రిక తెచ్చిన భారతీయులు నూతనముగ ఆదేశమును ఆక్రమించుకొని సుఖముల ననుభవించుచున్న ఆంగ్లేయులకు నేరచేయుటకై ఎకకలవలె కట్టుదలకలె స్త్రీమతలో వచ్చుచుండుట మిగులసంతాపకరముగ నుండెను. భారతీయులే ఆఫ్రికా జాతులమాట్లాడుట కాపాడువారు. భారతదేశము ప్రారంభించిన నూతనవిధాన విజయమును ప్రపంచము ఎదురుచూచుచున్నది. కావున సోదరులారా, ద్వేషభావమును విడదాడి విజయత్యముతో పాటుపడి విజయము గాంచుడు.

ఇమ్మిగ్రేషను బిల్లును ప్రతిఘటించుట అత్యవసరము. ఈ బిల్లు ఆమోదింపబడిన చట్టమును ఉల్లంఘించుచు చేలకొలిపి భారతీయులను ఆఫ్రికా పంపుట అవసరమగును. ఈ విధమున ఇమ్మిగ్రేషను చట్టమును ప్రతిఘటించెదము. ఈ దేశమున జాగరకమును వ్యాపింపజేసినవారు మీ ప్రార్థనలు. ఈ దేశపు చరిత్ర ప్రారంభించినవారు మీరు. నేటిదినము మీరే అగౌరవమును సహించెదరా?

మహాత్ముని సందేశము

మహాత్ముని మన కొనగిన నైతికబలమును ఆధారముగ గైకొని ఈ పోరాటమును కొనసాగింపుడు. సామ్రాజ్య శాగరికత మహాసాగ్రామమున అవలంబరము గాంచినది. నూతన సందేశముకొరకు ప్రపంచము అతీతపడుచుండెను. ప్రపంచమంతయు మార్మకరింపబడుట వ్యాపించునట్లు ఒక భారతీయుడు తన నూతన సందేశమును ప్రపంచమునకు చాటెను. ఒక్క పిల్లి పోటును తాళజాలని ఆ దుర్బలకాయుడు నూతన శాగరికత్వము స్థాపించెను. తన స్వాతంత్ర్యమునకు నూతన యుగమునకు దారి చూపెను. సత్యముతో అధర్మమును అంగీకరించుచున్న మిమ్ములను బానిసజాగ మాయచున్న ఆంగ్లేయుల కట్లు ద్వేషభావము వదలి పాటుపడుడు.

[illegible]

12- వ పేజీచూడుము

రామే మాకృతాల్లుగారి ప్రసంగమునందు, విభాంతి గొలుపు సంగతులు లేకబోయినను, లేబరుపక్ష కార్యక్రమమును, వారి మనోనిశ్చయమును వ్యక్తపఱచుచున్నవి. లేబరుపక్షమువారికి, కామన్సుసభలో విశేషబలము లేకున్నను, వీరి యాగమనమువలన రాజ్య వైఖరిలో నప్పుడే కొంతమార్పు గనపించుచున్నది. రైల్వేపనివారల సమ్మెకట్టు త్వరలో సంతరించుట, మొదటి ఫలితము. గాంధీమహాత్ముని విడుదల రెండవఫలితము. మూడవఫలితము, విదేశ వ్యవహారములలో మార్పు గలుగుట. రుష్యాలో సఖ్యపడుట కింతవరకుచు బ్రిటీషు ప్రభుత్వమువారు నిరాకరించిరి. లేబరుపక్ష మధికారము వహింపగనే, రుష్యా ప్రభుత్వమును గుర్తించెను. రుష్యాలో సంధిజేసికొనుటకు బూనుకొనెను. ఫ్రాన్సుపట్లగూడ, దృష్టిభేద మేర్పడినది. ఫ్రాన్సును ఇంగ్లండుకును, రానురాను తీవ్ర విభేదములు పొడనూపెను. ఒకరినొకరు అనుమానముతో జూడదొడగిరి. ఒకరి యుద్దేశ్యము నింకొకరు తిన్నగ గ్రహించుటకు పాల్పడరయిరి. మాకృతాల్లుగారు దెలిపినట్లు, మరికొంత కాల మీరితినజరుగునేని, రెండుదేశములకును మధ్య యుద్ధమే పొసగడిది. లేబరుపక్షము రాజ్యభారమును వహించినపిమ్మట, ఉభయులకును, మనస్పర్థలు క్రమ

ముగ తొలగుచున్నది ఒకటితోనొకరు సంప్రదించు కొన బ్రయత్నించుచున్నారు.

ప్రైవేట్ క్రీకల యభిప్రాయము జూచిన, వెనుకటి వైషమ్యభావము తొలగుచున్నట్లు గను పించును. దమ్మిలీలతోగూడ నష్టపరిహారద్రవ్యము పహాలగువరకు, తాము రూరుభాగమును వివచన మని ప్రైవేట్ వారు జూపుచున్న బి.కె.మి.పుడు నడలు చున్నట్లు దెలియుచున్నది. నష్టపరిహారద్రవ్యము కొంతవరకు జేరగనే, రూరును వదిలిపెట్టుటకు ప్రైవేట్ వారు కట్టలయ్యెడ రని వార్తలు వివచనము చున్నవి. రూరులో ప్రైవేట్ వారు సంపాదించిన ధన మున్నయెడల, అది టులిటరీ ఖర్చులకే సరిపోవు చున్నది. ఇక నష్టపరిహారముక్రింద నేమి మిగులును? అందుచే ఇంతకన్న సౌమ్యమార్గము నవలంబించు టకు, పాంకేటుగారు పూనుకొనుట వింతగాదు. పాంకేటు సౌమ్యమార్గమునకు వచ్చుచో, మాక్డ్ నాల్డుగారు వారికి తగిన సహాయము జేయుటకు ద్యక్తులుగ నున్నారు. మాక్డ్ నాల్డుగారు తమ యభిప్రాయమును ప్రాస్తుకు స్పష్టముగ దెలుపుటవలన, ఇట్టి యనకూలసితి ఏర్పడుచున్నది. మంత్రాంగ ములందు నారితేరినవారు జేతుజాలని కార్యము లను, తగిన యనుభవములేక అతివాదులుగ నుం డిన మాక్డ్ నాల్డుగా రెండు నిర్వహించుచున్నారని యడుగవచ్చును. రాజనీతి యనిన, కేవలము కపట నటన యనియు, ద్రోహచింత యనియు, దలచు చున్నంత కాలము, వివిధజాతుల మధ్య నిజసఖ్యము గురురజాలదు. ఎవరికి ఆయుధబల మెక్కుడుగ గల దో, వారే పూజ్యులగుదురు.

మాక్డ్ నాల్డుగారు వెనుకటి మంత్రాంగపద్ధ తులను విడనాడిరి. తమ యభిప్రాయమును స్పష్ట ముగ దెలుపుటకు మొదలిడిరి. ఇతరజాతులవాతాంత మనసిచ్చి మాటాడిరి. మౌదయనైర్మల్య మెపు డేర్పడునో, అప్పుడేపోరాటముల కెడము దప్పి పోవు ను. నూతనపద్ధతియందు విశేష మేమియు లేదు. కపటోపాయము లెవ్వయులేవు. అందుచే నెకరి నెకరు చక్కగ గ్రహించుటకు వీలగుచున్నది. లేబరు పక్షమువారి విజయమున కిదియే కారణము. రుష్యా, జర్మనీలను, త్వరలో నానారాష్ట్ర సంఘసభ్యుల జేయవలయునని, మాక్డ్ నాల్డుగారు తల పెట్టు చున్నారు. రాష్ట్ర మాక్డ్ నాల్డుగారి సత్ప్రయత్నములు, ప్రపంచశాంతి రక్షణకు తోడ్పడగలవు. మాక్డ్ నాల్డుగారు ఆతరంగిక సమస్యలను పరిష్కరింపవలసియున్నారు. బీదలను రక్షించి, వారికి భుక్తి మార్గముల జూపవలసియున్నారు. మాక్డ్ నాల్డు గారి ప్రయత్నములను బాల్డువిను గుగూడ హర్షించియున్నారు. దేశపు టార్కికస్థితి చక్కబడవలయు ననిన, ప్రభుత్వవ్యయము దగ్గవలెను. మంత్రులు తక్కువజీతముల నైకొనుట కంగీకరించి, మార్గ దర్శకులయిరి. మాక్డ్ నాల్డుగారు తమకర్తవ్యమునకు నిశ్చలబుద్ధి తో గడంగిరి. ఏదియోకారణము నాధార పరుచుకొని, తమ బాధ్యతను విడిచిపోవుటకు వీరి కిష్టములేదు.

స్వోవిషయములకూర్చి చర్చ జరుగునపుడు తా మోడిపోవుచో, మాక్డ్ నాల్డు గారు రాజనామానీయరు. ముఖ్యవిషయములలో నోడి పోయినను, ప్రభుత్వముపై విశ్వాసములేదను తీర్మానము జరిగినపుడు మాత్రమే మాక్డ్ నాల్డు గారు రాజీనామా నిచ్చెదరు. ప్రాతవిధానములను పూర్తిగా మార్పుటకు తమకు శక్తిలేదని వీరికి దెలియును. లేబరుపక్షమువారి యంతపై తాము జీవింపవలెననియు వీరికి దెలియును. మంత్రులలో సయితము, లేబరుపక్షమునకు

జెందనివారు గలరు. వీరిలో కన్నద్వేటిపు షక్షమునకు జెందిన ప్రభువులుండుట మరింత విచిత్రము. ఇట్టి వారి నియామకము, లేబరుపక్షమునకు దతివాదు లకు రుచించుటలేదు. ఇట్టిస్థితిని వారు తీవ్రముగ నిరసించుచున్నారు. పార్లమెంటుసభలో నిండు విషయమై ప్రశ్నగూడ నడుగబడెను. ప్రభువుల సభలో పని సాగించుటకు తగినంతమంది ప్రభువులు లేనందుచే, తా మివడవి నంగీకరించితి మనియు, ఎప్పుడు విభేదులు పొడనూపిన నప్పుడు రాజీనామానిచ్చుటకు తాము సిద్ధముగ నున్నామని ఛెలమున్నప్పుడు ప్రభువుగారు చెప్పిరి. లేబరుపక్షము వారి స్థానమందుచే ఎప్పుడోకప్పుడు అచాతురముగు సితిలోనున్నది. ఇట్టి సంకల్పములలో, మాక్డ్ నాల్డు గారు హిందూదేశము విషయమై మానము చాల్చుట వింతగాదు. ఈ విషయముకూర్చి ఎటు జెప్పినను లెంటాయే. కాని, లేబరుపక్షమువారయి నను, గోడ మీద పిల్లి తరహాను విడువ వలసిన తరుణము రాగలదు. భారతీయు లు సంపూర్ణ స్వపరిపాలనా దీక్షావహులైనపుడు, లేబరుపక్షము గాని మరియేపక్షముగాని తన మానమును విడువకతప్పదు. స్వలాభముకొరకై లేబరు పక్ష మయినను చిరకాలము తప్పించుకొని దిరుగ జాలదు.

నూనె కంట్రాక్టులు

నూనె కంట్రాక్టులలో, డెన్సిగారను అమెరికా నాకాదళ కార్యదర్శి జోక్యము కలుగజేసికొని, మోసముజేసిరను నభిప్రాయము, అమెరికాలో వ్యాపించియుండెను. సినేటుసభవారి విషయమై యోచించి, డెన్సిగారు రాజీనామా నీయవలెనని తీర్మానించిరి. ఇంగ్లండులోనిట్టి తీర్మానము గావించు నెడల, మంత్రులుగాని, మంత్రులుగాని తప్పక రాజీనామా నీయవలసియుండును. అమెరికాలో మాత్ర మిట్టి తీర్మానములు మంత్రులను బాధింపవు సినేటు సభవారి తీర్మానములను వారు లెక్కపెట్టక బోవచ్చును. అమెరికా యధ్యక్షులుగు కూలిడ్జిగారి విషయమై ముచ్చటించుచు, సినేటు తీర్మానమును తా నంగీకరింపజాలనని దెలిపెను. నూనె కంట్రాక్టు లెంతవరకు న్యాయసమ్మతములో గనుగొని, ప్రజాక్షేమమును పెంపొందించుటకు తాను బూనుకొందుననియు, ఏ యుద్యోగి యయినను రాజీనామా నిచ్చుట అవసర మగునెడల తానందుకు ప్రోద్బల పరిచెదననియు, కూలిడ్జి గారు దెలిపిరి. నవనాగరికమునకు ప్రసిద్ధిజెందిన అమెరికాలో, ఉన్నతోద్యోగులలో అవినీతి హెచ్చుగనున్నదను ప్రతీతి చాలకాలమునుండియు వ్యాపించియుండెను. అమెరికా ప్రభుత్వమువారి క్రుక్టును తొలగించుకొనక బోవుచో, అమెరికా నాగరికము త్వరలో నడుగంటకమానదు. దుర్ని తిపై నాధారపడియుండెడి పరిపాలనము చిరకాలము బ్రకాశింపజాలదు. భౌతిక విషయములలో నెంత యభివృద్ధిగాంచినను, నీతి ప్రవర్తనమునకు భంగముకలిగినయెడల, అట్టిజాతి ప్రపంచములో తలయెత్తుకొని తిరుగుట దుర్లభమగును.

హిందూదేశముపై కోపము

లండను టైముస్ పత్రికకు హిందూదేశముపై తీవ్రాగ్రహము జనించినది. హిందూదేశము సామ్రాజ్యతర వస్తువులపై నభిమానము జూపుచున్నదాయని, టైముస్ పత్రిక యడుగుచున్నది. బ్రిటీషు వర్తకుల సందర్భము యీ సమస్య కలవర పెట్టుచున్నదట. ఇటీవల హిందూదేశముతో నాంగ్లదేశవర్తకము పడిపోవుచున్నట్లు టైముస్ పత్రిక కనుగొనినది.

వస్తువు లెక్కడ చోకగ దొరికిన నక్కడ కొనవలె నను యాసక్తిగూడ ఇందుకు కారణము గాదట. ఇక ముఖ్యకారణమేమి? హిందూదేశము ఇంగ్లండును ద్వేషించుచున్నదనియే టైముస్ పత్రికయూహ. టైముస్ పత్రిక యూహ నిజమగుచో, ఇందు కేవల బాధ్యులు? భారతీయుల స్వపరిపాలనాశయమును భంగపరుప బూనిన టైముస్ మొదలగు పత్రికలే బాధ్యత వహింపవలెను. బ్రిటీషువస్తు బహిష్కారమును కాంగ్రెసుసభవా రామోదించిన మాట నిజమే. హిందూదేశపు సహాయము ఇంగ్లండుకు కావలసినయెడల భారతీయుల సత్వరస్వపరిపాలనపు కోర్కెను నిరోధింపక, అది వెంటనే సఫలమగుటకు తోడ్పడవలయును ఒక వంక, హిందూదేశాభివృద్ధిని నిరోధించుచు, వేరొకవంక హిందూదేశ మితరీచోటులనుండి సరుకులను దెప్పించుకొను చున్నదని వగచుటవలన లాభముండదు. ఇకముందు టైముస్ పత్రిక ఎక్కుడు దూరదృష్టితో మెలగుట లాభకరము.

శాసనసభలు : దేశభాషలు

శాసనసభలలో దేశభాషలకు గౌరవ మొనగ కుండుటచే, కార్యక్రమపు ఉపయోగ మంతరించు చున్నది. ఇరిగేషుచట్టమును దేశభాషలలో ప్రకటింపకముందే, శాసనసభలో ప్రవేశపెట్టుటయు, ఆంగ్లభాష దెలియనివారి మొరలను నిరాకరించుటయు, నింతకుమున్ను జరిగెను. ఇరిగేషుచట్టము సెలెక్టుకమిటీకి సంపబడెను. పనియంతయు ముగిసిన పిమ్మట, యీవారపు ఫోర్మసెంటు జార్జిగజెట్టులో నిది తెనుగున ప్రకటింపబడినది. దేశభాషలకు తగిన ప్రాముఖ్యమున్నచో, నిట్టియుపేక్ష జరిగియుండదు. శాసనసభ కార్యక్రమమును దేశభాషలలో ప్రకటింపవలయునని బీహారు శాసనసభలో యూనుసుగా రొకతీర్మానమును ప్రవేశపెట్టెను. ప్రభుత్వమువారిందు కంగీకరించిరి. తీర్మానము శాసనసభవారిచే నంగీకరింపబడెను. ఇకముందునుండియు, దేశభాషలపై నభిమానముగల సభ్యులందరును ఆభాషలలోనే ప్రసంగింతురని యూహింపవచ్చును. అట్టితరీ, ప్రభుత్వ ప్రకటనలన్నియు దేశభాషలలోనే వెలువడుచుండును. మద్రాసు శాసనసభలోగూడ సివిషయమై పట్టుదలజూపిన, దేశభాషలకు సముచిత స్థానము లభింపగలదు. కాని, విదేశభాషా వ్యామోహితులగు సభ్యు లిట్టి సంస్కరణమునకు బూనుకొందురా?

కలకత్తా కార్పొరేషను సభ

అభినందనతీర్థాన మామోదించబడెను

గాంధీ మహాత్మునికుడులకు కలకత్తా కార్పొరేషను సభవా రాసందించుచున్నాడు. ఆజుకు కీర్తునగా సంపూర్ణారోగ్యము నొందుటకు కలకత్తాకు మహారాష్ట్రముగా ప్రార్థించుచున్నారని అతీర్థానమా మామోదించగలరెడను. ఈ తీర్థానము నకలును మహాత్ముని పంథాగోరకని నిన్న (18వ తేది) జరిగిన కలకత్తా కార్పొరేషనుసభలో కలకత్తాకలకత్తా రకు నొకసభ్యుడు పాదించెను. అన్ని పక్షములవారు ఈ భారతీయ సభ్యులు పలువరకవది తిరి. మహాత్ముడు జాతీయోద్యమ స్థాపనాద్యుడు స్వాతంత్ర్య కాంతిదూక యని ప్రశంసించి, అభ్యుదయ యాద నామోదించెను. తీర్థాన మేగిరముగా మామోదించబడెను. (ఆ. 12)

నెస్సెల్సుపుడు - ఒక సవరణ

నిట్టిప్రతిభతో రెండు ఛాయాపటములు ప్రదర్శింపబడినవి. కాని క్రొవ'మెలిన్సుపుడు అని ప్రాముఖ్యత. అచార బాలు. నెస్సెల్సుకరెసిగారి నెస్సెల్సుపుడు అని యుండవలెను. మూడువెలిన్సును బొమ్మకొండ ప్రమాతివైద్యుల యనియు (కనూతి వైద్యుల బొమ్మకొండ మూడు వెలిన్సును అనియు) గూడ పొంబాలుగా ప్రకటింపబడినది. టైటి బొంబాలు జరిగినందుల కెరియ దింతింపబడుచు. (ఆ. 13 స. 1)

పాల్కె, పభుజు గారు ఆంగ్లం, ఫ్రెంచి పద్య సూత్రము
వివరించినట్లుగా వివరించుచు, పాశురము నుల జర్మను భాష
ద్రవ్యము తమకు లభ్యమైన పద్య సూత్రము గ్రహించుచు
దీనిని ఆశ్చర్యములేదు. బ్రహ్మ కై తొలగి గలది తమను
మే పాశురము గూడ అభ్యసించు నాలెను. కాని ఈ విషయము
ముఖ్యమగు పురుషులైన సుదర్శనములు మా సభకు కృత్యమునగా
గలదు.

విదేశములందలి భారతీయులు

బ్రిటిషు గయానా రాయబారము

చెన్నపురి మహాసభ

విదేశములందలి భారతీయులను గూర్చియు, ముఖ్యముగ బ్రిటిషు గయానాకు వలసవెళ్లిన నగూర్చియు చర్చించుటకై సి. ఆర్. నాయుడుగారు నిర్వహించిన సాయంకాలము 5 గంటలకు సాంఘిక మహాసభకు ఒక సభ సేర్పాటుచేసిరి. ఈ లక్ష్య సారాంశం కాశ్మీరము అగ్రాధికారములను గూర్చి.

సభకు ఆరంభించునపు, కాశ్మీరమున గల భారతీయుల స్వతంత్రమునందలి బ్రిటిషు కాలనీయల కల్పితవారత అక్కడ వారిస్థితి యెట్లును, వారు అక్కడ గల మెట్లు చెడునో మనములో చింతించుచున్నది. బ్రిటిషు గయానాకు భారతీయులను వలసరూపమున ఆకర్షించుటకై అచ్చటి నుండి గొ. లక్ష్మణగారును మరికొందరును రాయబారులు వచ్చి యున్నారు. వారియభిప్రాయములను కనుగొనుటకు నాయుడుగారు సి. ఆర్. నాయుడుగారు, నేతలు, వేదలియు, జిమి అశాన చెప్పినమాటలను బట్టియే మా కచ్చట అక్కడ ప్రజలను నుండు విషయము తెలుపబడియున్నది. బ్రిటిషు గయానా స్వతంత్రమునందు భూమియును తోచినను, మనము కల్పిత అచ్చట నివసించిన అన్నియు వారలను గయానాలో చేరిన భూమి వారలను, అచ్చటి ప్రభుత్వమువారు ప్రభుత్వమునందు చేయుదురు. ఈదశ "నాదేశముల దురభిమానమును వ్యాపించుటకు మా నూరనము బహుప్రయత్నమున సమర్థముగలము" అని అనున చెప్పెను. అనున తమ స్థితిని వ్యాప్తి గాంచుకొనుట కట్లు చేసి, తన వాస్తవమును అట్టి స్థితియే నుండెనో, నాకు తెలియజేసి. వలసపద్ధతి ఇచ్చటి కీదేశమున గాని లాభ కరముగనుండునది తమ. దక్షిణాఫ్రికాలోని మన సోదరుల స్థితి చారిత్రకమైంది. నేటికిని స్వల్పమైనా భారతీయులకు సమాన హక్కులను నిరాకరించుచున్నాడు. ఇంగ్లీషులో మాత్రమే నయమునన, తరువాతను దాక్టరు సుబ్రహ్మణ్యము గాని చెను. కాని స్వల్పమైనా ఒక్క అడుగునను ముందుబెట్టెను. కాశ్మీరలో కేవల భారతీయులను గల భేదము ఈమధ్య ప్రత్యక్షముగ విడితమైంది. ఇంగ్లీషు ఈ విషయమైన మన కాల గల్పించుచున్నాడు. కేవలభారతీయుల కొన్ని భూములు ప్రత్యేకించబడినది. ఫీజు స్వీకరములను మనవారు తద్రూపి కట్టుముల బడుచున్నాడు. అచ్చటి భారతీయులను నాయుడుగారు చూడటానికి బయలుదేరినారు. ఇంతయే అమెరికా యుద్ధమున స్వల్పమందు సయితము మనవారికి సంపూర్ణ స్వతంత్రముల నిరాకరించుచున్నాడు. మనవర్గము మన కభ్యంతరమైనది. మన నాగరము, మనసమర్థత ఎదురుకును పనికివచ్చుటలేదు. ఆయా దేశముల కేవలభారతీయుల లాభము గలగొనుటకు మనల నుండు కొని. వారి తన ముగియకనే మనలను నిరాకరించుచున్నాడు. యుద్ధ కాలమున జర్మనీ బారినుండి బ్రిటిషువారిని తప్పించిన భారతీయులకు కడు సంపూర్ణమును హక్కులు తమవని. హక్కులు లభించినగాని మనము విదేశములకు వలస వెళ్లరాదని కాశ్మీరము చెప్పిరి.

నానమునిగా రను నొక యువకుడు, దక్షిణాఫ్రికా విద్యార్థిమనముకొని ఇచ్చటికివచ్చి నాతడు తన స్థితిని తెలుపు కొనెను. ఈ దేశమున వచ్చిన పిల్లలకు ఉద్యోగములు కొరకు నని ఆతని కక్కడ ఆకస్మికము, కాని ఇక్కడకు వచ్చిపిల్లలకు ఉద్యోగము కొరతను. అయిన బంధువులు ఆతనితో దక్షిణాఫ్రికాకుండుండి. అచ్చటికి వెళ్లవలె నన్ను ప్రార్థించుచున్నాడు. తనకు ఏమి చేయుటకును తోచుటలేదని నానమునిగారు చెప్పిరి.

సి. ఆర్. నాయుడుగారు దక్షిణాఫ్రికాలోని భారతీయుల కష్టములను కట్టి తరువాత ఇట్లు చెప్పిరి: ఈ వలస పద్ధతి 1889 క సం॥ న ప్రారంభమయ్యెను. బ్రిటిషు గయానాలోని కలిసియు నుభయమును నూర్చి మనము తలపరచుచున్నాము. ఏ దేశమునకు గాని మనమును వెళ్లవచ్చును. అంతిమంగా వలసపద్ధతికి వెళ్లకు యువదశరము. బ్రిటిషు గయానాలో ఇచ్చటి ప్రభుత్వమునాకు మన కనుకలమునకు సంతకమయ్యెను. కాని ముందు ఎట్లుండునో తెప్పరము. ఇట్టియేలాంటి విద్యార్థుల ప్రార్థనము గానింపిన వాగ్దాన మేమైనది. కర్ణాట ప్రభువే దానికి విపరీతార్థములను గల్పించియుండవచ్చు. నేను బ్రిటిషు గయానాలో నుండెడి ప్రభుత్వము గానింపెడి వాగ్దానములను ముందుగానే చూడవలసివచ్చును. ముందుగా భూమి లక్షణములను గూర్చి చూడవలసివచ్చును. ముందుగా భూమి లక్షణములను గూర్చి చూడవలసివచ్చును. ముందుగా భూమి లక్షణములను గూర్చి చూడవలసివచ్చును.

అందరను వారివారి గ్రామములలో నున్నాని కాటము ను త్రొక్కినది దేశమునందు నిరుద్యోగమును సృష్టించి యుండుననియు, విదేశములకు వలస వెళ్లవలసిన యావత్వములయే యుండ వనియు యాచినిగూర్చి తలపరచుచు చెప్పిరి.

కలకత్తాలో మనవలసెన్న కాంగ్రెసు ఈ తనకి పూను కొరతని ఎన్. కృష్ణస్వామి కృష్ణగారు చెప్పిరి.

మరి యిరువురు పరస్పరమున వివాదములు అధ్యక్షు డి క్రింది తీర్మానము నుపసాదించగా అది ఏకైకముగ నంగీకరింపబడినది.

ఏ కాలనీగారి ముఖ్యపద్ధతిని నుండు వెళ్లకు దేశమునకును దేశగౌరవమునకును భంగపరచుటచేసెను. అందులొను ముఖ్యముగ ప్రభుత్వము మనదేశములను స్వాతంత్ర్యముగల దేశములలో సమానస్థానమున గలిగియుండుటకు అందోళన గావించుచున్న సమయమున వలసపోవు పద్ధతిని మరల ప్రారంభించుటకు ఈ సభవారు భంగించుచున్నాడు.

భారతదేశము మహాసభచే నియోజితులై ప్రతిభమును గుర్తున స్వయముగ బ్రిటిషు గయానాకు వెదలి అచ్చటి ప్రభుత్వమును స్వయముగ విచారణచేసి నిష్పాద్యములను తరలించు, ఇప్పుడు దేశమునందు పర్యటనము గానిండునపు బ్రిటిషు గయానా దెప్పుటేమను వారు ప్రకటించిన స్థితిని ప్రకారము ఎవరను బ్రిటిషు గయానాకు వలస పోవచ్చునది ఈ సభవారు చేసి యుండునని చెప్పించుచున్నాడు. భారతదేశము మహాసభ ప్రతిభము వెదలింపవలసివచ్చుననిగాదా వారి నిష్పాద్యములు బ్రిటిషు గయానా ప్రభుత్వమువారికి గానించుచు భారతీయులకు సమాన హక్కులను నిరసనముల బ్రిటిషు ప్రభుత్వమునకు గ్యారంటీ చేయవలెను. బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు భారత ప్రభుత్వమునకును, భారతదేశము మహాసభకును ఆ హక్కులను గ్యారంటీ చేయవలెను.

శ్రీయుత మతం బాలను బ్రహ్మణ్య గుప్తగారు

నేను సంకలనంలో రైలులో కడలూరు చెరసాలకు పంపిరి

శ్రీయుత మతం బాలను బ్రహ్మణ్య గుప్తగారి కృపలందుని గానించి నేను రాజమండ్రి నుండి కడలూరు చెరసాలకు పంపిరి. తేపు ఉడకమునకు గుప్తగారు చెన్నపురి చేరవరకు వీరి స్థితి మార్పుదలని ముందుగా తెలుపలేదు అప్పటిప్పుడు తెలిసిరి. గుప్తగారు చెరసాలలో వైద్యకాలముండున్నను సరిగానే ఆదరించుచున్నారు. వారా ప్రతికలనుగూడ నిచ్చుచున్నారు. డిప్టీ కమిషనరు మాత్రము నిరసన చేయుచున్నాడు. నేడు భోజనము పెట్టకుండనే రైలుకు గొనివచ్చిరి. కడలూరు చెరసాలలో గూడ సటి సౌకర్యములు జరిగినవి నిరాచార ప్రతీతి నవలంబించెద ని గుప్తగారు తెలిపిరి. (రాజమండ్రి త. తి. వార్త)

గోదావరిజిల్లా బోర్డుసభ

రాజమండ్రి పాండ్రవరము తాలూకా విభజనము

తీర్మాన మంగీకరింపబడుట

రాజమండ్రి 14:— గోదావరిజిల్లా బోర్డువారి రీతిల 10 తేదీ రాజమండ్రి పాండ్రవరములో సమావేశ మయ్యెను. ఆ సభలో బిక్టరు వెంటరత్నము ఎం. ఎల్. సి. గారి ప్రతిపాదనపైన రాజమండ్రి పాండ్రవరము తాలూకా బోర్డుల గూర్చి రాజమండ్రి, అభిలాషరము, రాజోలు తాలూకా బోర్డుల గూర్చి 1925 ఏప్రిల్ 1 వ తేదీనుండి విభజింపవలెనను తీర్మాన మంగీకరింపబడినది. అధ్యక్షుడగు వెంటరత్నము నాయుడుగారు తలముంగి నుండి, 1924-25 సం॥ ఆదాయములకట్టి కట్టించబడుచున్నది. కొత్త కాపీలు వ్యయమున కట్టి ఏప్రిల్ లో లాగవలెను (తంతివార్త)

కాకినాడ కాంగ్రెసు ఆహ్వాన సంఘము

కాకినాడ, ఫిబ్ర 14:— కాకినాడ కాంగ్రెసు ఆహ్వాన సంఘ కార్యకర్తలకు సంఘమువారి నెం॥ 20 తేదీన సాయంత్రము 5 గంటల వాకినాడ బోర్డు దీనుమరై 10 ఏప్రిల్ స్వీకరణ కార్యాలయమున సమావేశమయ్యెను. ఆ సమయమున సి. కింది విషయములు చర్చించినవి (1) తిక్కా నాయుడు పరిమళము పూర్తి. (2) జిల్లా కలెక్టరు (3) బోర్డు (4) ఇతర విషయములు. (హక్కుపట్టి తంతివార్త)

7-వ పేజీ తరువాయి

కర్నలు గిట్టి

ప్రభుత్వమువారు వైద్యుని నియమించునని అధికారతర సభ్యులే కోరుట. దాక్టరు చెప్పినట్లుగా వివరము, రోగికినంత దానే ముందునెక్కినట్లు తొందరపడుచున్నాడు. నానంపుము వారు సం॥ గాయముతో తనదేసిరి. అల్లసాని పటాలములో 2/8 ముటుము మాంపుమువారే. కానివైద్యులకాఖల భారతీయుల పరమెన్నగ్గు విధానములను నానంపుము వారు స్థానముల విధిలోని రావలెనై విధిలోని విధి యున్నార. వారి వద్ద తుదికి వెళ్లకుటకు ప్రార్థనము వారికి తమ ఆవరణయొక్కందుని వాగ్దానమును గోచరున్నాడు. ప్రతి యూరపీయునును, సామాన్యముగా రూపులను సంపాదించు పరిమాణంగా బెట్టుకొని పరిశీలించునా (భారతి పదవలని సభ్యులను గూర్చున్నాడు. భారము వహించుటకు ప్రార్థనముల తలకు సంకల్పించుండలెను

చమన్ లాలుగారు

సరిగ్గా తనుటకు తిండితర బాధపడుచున్న కొట్లకొలది ప్రజలయొక్కతరువు వై సి సభవారికి ఆధారపడియున్నది. ప్రభుత్వము వారి ప్రభుత్వ తరమును రిఫరెన్సులై వాధారపడియున్నది. బ్రిటిషు విపాలనలకు చేకముకు మంచములకేరని ఇటువు చేయుటకు పలయొక్క దుర్భరదార్ద్రమే నిద్రము. జైము, వ్యాధులు, నిరాహారము మొదలగు నేనానా విషయం దెల్లను నేనానంపె చాల బలవంతులు. దేశములకంటెవారు చాల వారల నొసర్చిరి. దేశమున నొక ఆరాధనము గలదు. ప్రస్తుత పరిపాలనా పద్ధతిని సాగించుచున్నవారే ఈ ఆరాధనలు. ప్రజలకు కావలసినది అహంకారముగని ఈ ప వ్యాసములు గావు (వినుడు, వినుడు) కా ల చక్రము చే నచ్చి కృష్ణము లు గ నొనర్చు బడి ఏమనామామ్యముల సమాధులి ఢిల్లీనగర భూమియును గలవు ఇ. శోక సమాధి మాత్రము తెరచియున్నది. ప్రస్తుత ప్రభుత్వ విధానమున కీసమాధి యువయోగింప బడుగా! అంగ్లప్రభాసా మాన్యమును భారత ప్రభాసామాన్యమును సోదరభావముతో సన్మోక్షముతో వర్ణించుచుగా.

మాలవీ అబ్దుల్ కాశీము

చమన్ పూరు వివాదముల జరిగిన తరువాత గూడ వింకను తీర్ణతగముతో ముందుకువెనుటపాటు కరమని చెప్పిరించుచున్నాడు. క్రొత్తాదస్వామి యూనియను సేవస్త్రీలు గానతెని యిదిగో. వారిపాటు నడవో మహమ్మదీయులను పొందుమేజి స్త్రీలును విత్వ సింకలేదు. ఈ యధార్థము నెవ్వరును కాదన గలదు. ఈ రెండుసంఘములకు సమాధానము వుడుకువరకును నేనీ తీర్మానమున కనుకలముగ సమ్మతి నొసగ జాలను. ఈ తీర్మానము నావ రణలో పెట్టుచో అల్పసంఖ్యాకుల అధిక సంఖ్యాకుల దయాధర్మములై వాధారపడియుండవచ్చును. బెంగాలు ఒడంబడిక వ్యాధియుగము ఉదారముగనున్నది. కాని అయెడింపకకు పాలుగారు మొదలగు నీందూ ప్రయత్నములండి వచ్చిన ప్రాతిపూల్యమును జూచియు మహమ్మదీయుల తీర్ణతగమును బలపరప జాలరు.

పాలుగారు:— నేనాయెడింబడికలు పొందువు కను భావముతో నాయెడింపలేదు. వాటి ను వాదించుటచే నాయెడింబడిని. నేను వరజించువరకును నేనుదాని నెదుర్చుచు నేయుండును. కాశీముగారు:— ప్రతినియమును బాటితర అను మిమతో కప్పివేయవచ్చును.

గోస్వామిగారు.

బెంగాలు యెడింబడిక తెలియవారందరను, సి ఆర్. నాయుగారి రాజీ తక్కువలూ, కానసభలవిన్నప కలలో సరాస యెడింబడినవారో గాని ఇతరులతో బ్రిటిషువారికి, రాజీనామకులతో సాంఘికరముగా కచ్చు సాంఘికాయము. అట్టిభావముతో, తే నెప్రూగాది. వరజనుక మోడించెదనని నమ్ముచున్నాను. చర్చ ఈ స్థితికి ముగియబడితే సాయంత్రము 6 గంటలయొక్క న. ఈ చర్చను సాగించుటకు రాబోవు సోమవారమునో బుధ వారమునో ఏప్రిల్ 15 తేదీననని కోరముగ నున్నావారి గారు అంగీకరించిరి. అంతకు సభ నిలపివేయబడినది. తేదీ 15 ప్ర సమావేశమగును. (ఆ. నె.)

నెస్సెల్సు మిల్లుల కాలెండరు

ఈ క్యాలెండరును కృష్ణా తటో నంబూరిజిమి, వెస్టెన్ అండు అంగ్లీస్ లెక్క క డెన్నాడు మిల్లు కంపెనీ (లండను) లోనే సి. కంపెనీ పకటి. ది. వెస్టెన్ కృష్ణా లెక్కలను, డి. జోగు కుంబించెను. ది. వెస్టెన్ నొక అంగ్లీయుని పూర్ణ స్వరూపము బాగుగా చిత్రింపబడినది.

జాబులు

రైతుమహాసభ

8-2-1924 తేదీని మహారాజశ్రీ పిన్నమనేని వెంకట చలం చౌదరిగారి ఆగ్రాసనాధిపత్యము క్రింద బెజవాడ తాలూకాబోర్డు విభజన విషయమై బెజవాడ తాలూకా మారేడు మాకగ్రామమునందు రయితు మహాసభ జరిపి యీవగువ తీర్మానము గావింప బడినది.

(1) బెజవాడ తాలూకాబోర్డును విభజించుట అవసరమైనప్పటికి ప్రస్తుతము కృష్ణాజిల్లాను రెండుభాగములుగా విడదీయుచున్నార గనుక నాపర్యవసానము లేలేవరకు బెజవాడ తాలూకా బోర్డు ప్రెసిడెంటుగారిని కోరుచు యీ సభవారు తీర్మానించి యిందుతో నొక మహాసభ సంపుకొనుటకు యీ సభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

(ఒక విలేఖరి)

నెల్లూరుజిల్లా ఖద్దరుబోర్డు

చైబోర్డువారు ఈ నెల 18 తేదీ జిల్లా కాంగ్రెసు కార్యాలయములో విద్యార్థులకు "దూదిపీకులు" ఉచితముగా నేర్పుటకై ఒక క్లాసు పెట్టబోవుచున్నాడు. అభిలాషగల విద్యార్థులు వచ్చి నేర్చుకొనవచ్చును. ప్రతిదినము సాయంత్రం 5 గంటలు మొదలు 7 వరకు క్లాసువుండుటలు ఏర్పాటు చేయబడినవి.

దూది

ప్రస్తుతము దొరకని కారణముచేతనున్న భరణ అమితముగా వుండుటవలననున్న ఇంకను దూది తెప్పించలేదు. దూది తెప్పించినమేలనే గ్రామస్థులకు తెలియపర్చుచువును.

ఏము - రాట్నము - కడుపు

జిల్లా కాంగ్రెసు కార్యాలయములో చేయించి పెట్టబడివున్నది. రాట్నము 1 కీ రు 2-8-0. ప్రతివారకు వచ్చి కొనుగోలుచేసి ఉద్యమమునకు సాయముచేయి (ప్రాధికృతము). కనీసము ప్రతివారకు (స్త్రీలు, పురుషులు, బాలురు) దినమునకు 1 రూర దారమైనను తీయినదే భోజనము చేయనని ప్రతిజ్ఞ పుచ్చుకొనవలయు నని ప్రార్థన.

పోలవరపు గోవిందరావు,
ఖద్దరుబోర్డు, కకావీరం.

శ్రీ లక్ష్మీనృసింహస్వామి భక్తజన సభ.

శ్రీకోనేటిరాయస్వామివారి సంప్రీతికొన,

శ్రీసీతారామచంద్రాభిషేక మహోత్సవాహవాసవపత్రిక.

వికమసింహపురంబున పురసాధమునకు, నెదురుగానుండు దండువారి విధిగా వేంచేసియుండు శ్రీలక్ష్మీనృసింహ స్వామివారి దేవాలయమున, శ్రీ కోనేటి రామస్వామివారికి స్వస్తిస్త్రీ రుద్దిరొద్దారిసామ సువర్ణర ఫాల్గుణ, బహుళ ౧౦ ను సరియైన 1924 సం॥ మార్చి నెల 30 వ తారీఖు ఉదయం 9 గంటలకు, శుభశుభగ్నమందు సంప్రీతికొనము బయటలకు వెళ్లెను నుముహూర్తము నిశ్చయించి వారు. గాన ఉదారస్వభావులున్ను, లక్ష్మీపుత్రులున్ను, భక్తులు నగు మహానీయులందఱు యథోచితము ప్రార్థనలు చేయుటయేగాక, సుదీర్ఘ రోజులు యాత్రయందు వేంచేసి సదరు కార్యము నిర్విఘ్నముగా జరిగెనాప్తి నొందించి తద్వారా శ్రీస్వామివారి అనంత ప్రీతికి పాత్రులగుదురని ప్రార్థించుచున్నాను.

బండ్ల వె. కన్నయ్యనాయుడు,

దేవస్థాన కార్యదర్శి,
(కొంజి పోస్టాఫీసు, నెల్లూరు)

కార్యక్రమము

29-3-24. శని. ఉ. 8 గంటల వైగా శ్రీసీతారామచంద్రాభిషేకము ప్రారంభము. సా. 5-30. పూసంగి కచ్చేరి.

30-3-24 ఆది. ఉ. 9 గంటల వైగా శ్రీకోనేటిరాయస్వామి సంప్రీతికొన పూజాప్రారంభము. మ 2. గంటల తిరువనంత తిరువారాధన.

మర:- మైకేలయ విషయముగ ప్రవ్వసహాయముగా యితర విషయములుగాని సహాయము చేయువారు కార్యదర్శివద్ద గాని, వారి పుత్రులవలెండ కార్య నిర్వాహకులు (మిరయాల దొరసాని వాయుడు, లేక యాగాళి యద్వైతయ్య) వీర్లవద్ద యవ్వనలవనదిగా ప్రార్థించుచున్నాడను.

వృత్తాంతలేఖలు

రామచంద్రపురం

(ఒకవిలేఖరినుండి)

తాలూకా బోర్డు

ఫిబ్రవరి 10:- రామచంద్రపురం తాలూకా బోర్డు మీటింగులో రామచంద్రపురం తాలూకాబోర్డు ప్రాధమిక పాఠశాలలకుం గా తిన్నయతో నూలుబడుటకు కేర్పించుటకు తీర్మానించబడినది. ఇది తెలియజేయుచున్నది. (ప్రాధమిక పాఠశాలలకుం కేర్పరిశ్రమలయందు కూడ నెలకొల్పుదు రని కోరుతున్నాను.

మహాత్ముని విడుదల

మహాత్ముని విడుదల తేదీ 6 ను అమితాంధకరముచు వార్త ఈనెల 5 తేదీ చుట్టూన్నాము 2 గంటలకు తిత్తియాయన నిక్కడవేసెడి. జతలయం దుత్సాహమునకు మేలేన. బహు సందలి దుకాణములన్నియు వెంటనే శుభచిహ్నులగు మామిడి తోరణములతో నలంకరింపబడినవి. పూలదండలతో నలంకరింపబడిన మహాత్ముని పటము బ్యాండువాద్యములతో నూరేగింపబడినది. 6 వ తేదీని నుమాన మానవండులనుండి వీరలకు అన్నదానము చేయబడినది.

తెనాలి

(స్వకీయ విలేఖరి)

సంస్కృతకళాశాల-రు 300 ల విరాళము

ఈయూరగల సంస్కృతవిద్యాలయమును నిర్వహించుటకు దిగిన మూలభవము లేకుండుటచే కార్యనిర్వాహకులు పడరాని పాట్లు పడుచున్నారు. విద్యాలయభారమంతయు శ్రీ పిల్లలమర్రి ఆంజనేయులు ఎం. ఎల్. సి. గారివైబడినది. తెనాలిపట్టణంపై నీవారి నొకకాటకుమును ప్రదర్శించి వచ్చునట్టి దివ్యమును విద్యాలయమున కీయవలసినదని శ్రీ ఆంజనేయులుగా రకుగ గా కంగీకరించి 28-1-24 తేదీరాత్రి కనకతార శాటకమును ప్రదర్శించి ఖర్చుపాటు ఖమాదు రు 200-0-0 ను ఆంజనేయులుగారి వాస్తవమున నుండిరి. కంపెనీకి రివరెన్జుతము వెన్ను తామి మొత్తమునకు దోడు రు 100 లు కూడ కలిపి మొత్తము నుమారు రు 300 లు విద్యాలయమున కిచ్చుచున్నానని తెలిపిచ్చిరి.

శ్రీమల్లాపి గోవిందశాస్త్రి గారు-

సువర్ణహస్తకంకణబహూకృతి

పట్టకంపై ప్రధాననాయకపాత్రధారియు, శాస్త్రధర్మమున బిఖ్యాతి కలిగించినవాడును, నగు మల్లాది గోవిందశాస్త్రి గారికి గుంటూరు వాస్తవ్యులగు పాటిపెద్ద సీతారామయ్యగారు మువ్వనాస్తకంకణము బహూమాన మొనెగెడనని తమ స్నేహితులగు వేంటరాయశర్మగారిద్వారా తెలియబడినారు. శ్రీ శర్మగారు శాక్షప్రదర్శనమున నీ విషయమును తెలియజరిపిరి. ఇదివరగా నీ సంగతిలో నాడుకీపాక్షము ధరించు శ్రీసాదిరంయ్యగారికి గుంటూరు పురమున నువ్వనాస్తకంకణము నొసంగిరి.

గవర్న మెంటు ప్రిడెంటువారి వదలుకొనుట

తెనాలి గామమున గవర్న మెంటుప్రిడెంటును శ్రీపిల్లలమర్రి ఆంజనేయులుగారు మొట్టమొదటిసారి జిల్లాపక్షమున చెన్నపురికొనసంధియందు సభ్యులుగ నెన్నకొనబడినందున ప్రజాపక్షమున బుచ్చేయింప కిది యాటం. ముగ మన్నందున గవర్న మెంటుప్రిడెంటి విగ్రహించి తమ తేజనేవాసక్తిని బ్రకటింపించుట కెంతయు సంతోషము కలుచున్నది. జిల్లాకలెక్టరు గారు వీరిలాటి వామాకు అంగీకరించినటులు వీరికిబహుళ కులసేదానుకాయాడు గారిని యెంతబిట్టును తెలియుచున్నది. ఇకముందు శ్రీ ఆంజనేయులుపంతులుగారు తమకుల కాలమున ప్రజాకాళివారోపితర్యమున వినియోగించుకరని నమ్మమున్నాను.

బెజవాడ

(స్వకీయవిలేఖరి)

ప్రార్థన

ఫిబ్రవరి 11:- మహాత్మునికి ఆరోగ్యము చేతురినందులకు శరమేళ్యునికి ప్రార్థనల నొసరుటకై మహాత్మునివారి యాభానుసారము నిన్నటి సాయంత్రము గాంధీ మైదానమున సభ జరిగినది. సభకు శ్రీగోపాలని రామలింగయ్యపంతులుగా

రగగానకాధిపత్యమును వహించిరి. ప్రభుత్వమువారే మహాత్మునికి ఆపత్తుచుండును చక్కని బొమ్మధారణచేసి, వారిని చెరనుండి నదిలి కవిపథ్యలైరియు, తేజయు లన్ననో మహాత్ముని యాభానుసారము నిర్వాణ కార్యక్రమమును కొనసాగించుటక దూరము లైరియు, ఇకనైనను ఆపరితృప్తిచేసి మహాత్ముని సాన్నిధ్యమున చేరుటకై ప్రయత్నించుట తేజయుల విధియనియు నుడిచిరి.

పిమ్మట శ్రీ గొల్లపూడి సీతారామశాస్త్రిగారు దుపయ్యసింపిరి. తేజయుల ప్రయోజకత్వములన గాక కేవలము దైవ కృపలననే మహాత్ముడు విడుదలయ్యెననియు, మహాత్ముని విడుదలవలన స్వరాజ్యమును సంపాదించుటకు కృషివలసినదనియు, కాంగ్రెసులో సభ్యులు చేసెటయు కాంగ్రెసు ప్రచారమునకు సాక్షు వనూలుచేయటయు ఖద్దరు పూర్తిగా తేజమంతింపజేయగలిగింప బడుటయు వెంటనే జరుగవలయుననియు చెప్పిరి. స్వరాజ్యము ర్వరణో చేతురుననుటయు శుభనూచనలు విశేషముగ కన్పించుచున్నదనియు కాంగ్రెస్సంఘసభో సవనరములేకనే నిర్వాణ కర్మము కొనసాగినవో స్వరాజ్యము చేతురుననెడి నమ్మకతో కృషివచ్చుదని తేజయులను కోరుచు తమ యుపకారమును ముగించిరి.

శ్రీగిరిరాల రాఘవచంద్రయ్య చౌదరిగారు మహాత్ముని యొక్కయు, మహాత్మునివారి యొక్కయు సందేశములను ఆంధ్రపత్రికనుండి చదివి సభ్యులకు వినిపించిరి.

శ్రీఆచార్యకవర శాశ్వతరావుగారు పిమ్మట ఉత్తయ్యసింపిరి. కాంగ్రెసు కార్యక్రమము ఎవరు పూర్తియైన ననటికి మహాత్ములు వేంచేయవలసిన మహాత్మునివారిగాను ప్రకటింపియుండినందు ఆంధ్రులు తమరాష్ట్రములో పరిపూర్తిచేసి మహాత్మునికి ప్రథమస్వాగత మొనంగుట కర్తవ్యమని చెప్పిరి. తందనములతో సభ ముగింపబడినది.

తిరుపతి

(స్వకీయ విలేఖరి)

జిల్లా కాంగ్రెసు కమిటీ

ఫిబ్రవరి 11:- నిన్న సాయంకాలము కాంగ్రెస్ ఖద్దర్ స్టోరున జిల్లా కాంగ్రెసు కమిటీ మీటింగయినది. శ్రీమాన్. టి.కె. నరసింహాచార్యులవారు అధ్యక్షత వహించిరి. చిత్తూరుజిల్లాలోనుండగల డివిజనులలో కాంగ్రెసు మెంబర్లను చేర్చుట ఖద్దరుపల్లి చేయుట మున్నగు కార్యములు గావించుటకుగాను ఎనమండ్రు ప్రచారవల సేర్పాటు చేయబడినది. ఒక్కొక్కరికీ నెల 15 ప్రయాణఖర్చులు వైరాలతో సహా రు 25-0-0లు వేతన మిచ్చునట్లు నిశ్చయింపబడినది.

రు 500 లకు మాది కొని సేకరించవలసిన కార్యదర్శి గారిని కోరబడినది.

జిల్లాలో ప్రచారము మిక్కిలి బాగుగా జరుగగలందుకు గాను వారపత్రిక యొక్కటి చాలముఖ్యమని క. రాజగోపాలాచార్యులు నొక్కివక్కాణించినందున వైమేరకు వారపత్రికను స్థాపించి ఏలాటి అధ్యంతరము లేక పత్రిక ప్రచురించుటకుగాను సదరు రాజగోపాలాచార్యులవారికి యిన్నూరు రూపాయలు గ్రాంటు ఇచ్చునట్లు తీర్మానింపబడినది.

మహాత్ముని విడుదల అభినందనోత్సవము

బాతీయ విషయములలో మునిసిపల్ చెర్మకొగారును, కాన్సిల్లరు చాల శ్రద్ధాభావులున్నారు. మహాత్ముని విడుదలలో జన వారి గౌరవాన్ని మునిసిపల్ పాఠశాలలు - మునిసిపల్ కచ్చేరీ వీని కన్నిటికీ నెల వొసంగబడినది. విడుదల నాటిసాయంకాలము జరిగిన గొప్పసభలో అధ్యక్షత వహించిన టి. కె. దొరసామయ్యగారి యుచ్చితమైన యుపన్యాసము ప్రజల మానమునెంతయుం గంగించినది. కార్యమునకును బూసగ జేసినది.

ఫిబ్రవరి 10 వ తేదీ జనం

మహాత్ముని విడుదలయొక్క యాదేశానుసారము భజనలు జరిగినవి. భగవంతునికి వందనము లర్పింపబడినది. కో ఆపతేజిపు బ్యాంకి మందిరమున సాయంకాలమునను, తర్వాత తిమ్మదలు 11 గంటలవరకు దేవదాసు గాంధీగారు ప్రారంభ మొనర్చిన మునిసిపల్ ఖద్దరు మటీరమునను గాంధీ ప్రశంసాకీర్తనములు గానము చేయబడినది. చక్కని ఫలాహారములు పంపబడినవి. వెక్కండ్రు పుష్పములు విచ్చేసిరి.

రాటములు - ప్రతి

కోరియందు వెక్కండ్రు మూలనడకుటలో నుత్సాహము జూపుచున్నారు. ప్రకృతము వలనంత, రాటములు ఏముని సిద్ధముగా నుండలేదు. జిల్లాకార్యదర్శిగారు త్వరలో వీటిని సమకూర్చుట ముఖ్యము.

గాంధీ మహాత్మని విడుదల

ఆంధ్ర దేశము

శ్రీవిద్యానందపుస్తకాలయము-తూని

ఈ భాండారమును గాంధీమహాత్మని విడుదల నంద ర్పణము యాచరణమును తమ యాత్మసానుచకముగా 6 వ తేదీన నెలకొల్పిరి. దీని ప్రారంభోత్సవమునకును యాచరణ కాలమునకు నడపుటకు కార్యగ్రామ కార్యదర్శి సమ్మతించెను. (ఒకవిలేఖరి)

చాందా (మధ్యపరగణాలు)

మహాత్మని విడుదల విషయమున మహాసంతోషముగా గతరంగముల నోలకలు నీపురజనులు మహాత్మ మహాన సా రముగ వీరల కన్న దానము సమీకృతముగాజేసి ఖద్దరుతోపాటు మున్నగు ఖాదీవస్త్ర దానములను కూడ జేసిరి. పట్టణము సంతయు దీపా వళులచే ప్రకాశింపజేసి పట్టణమునకు వచ్చి వాసముదలయున తమధ్యానమున పూర్తిచేసిరి. (ఒకవిలేఖరి)

నిడుబ్రోలు (గుంటూరు జిల్లా)

మహాత్మని విడుదలచేసి రనవార్త యాదివన 2-2-24 ఉదయం ౧౦.౯ లకు ఆంధ్రపత్రిక ద్వారా మా గ్రామములోని వారికి తెలిసెను. వెంటనే పురజను లెల్లరు మంగళవాద్యములతో, భజనచేయుచు గ్రామ మంతయు, గాంధీమహాత్మని పటమును ఊరేగింపుచేసి, శ్రీవిష్ణులయమున సమావేశమై, మహాత్మనకు సర్వదా ఆరోగ్యము నిచ్చి కాపాడవలయు నని ప్రార్థనలు జరిపిరి. (ఒకవిలేఖరి)

కుత్తంబాకం

6-2-24 సాయంత్రం 5 గంటలకు కార్యగ్రామ ఆఫీసులో నుండి గాంధీమహాత్మని విడుదలకు సంబంధించు భజన బహుళ జేరినది. భజనతో కూడ ప్రతిగ్రామమునకు చక్కెర యియ్యడ మయ్యెను. మహాత్మని విడుదలకు వినన జనులందరు భజనతోటి బహుళజేరి గ్రామ ప్రదక్షిణము చేసిరి. రాత్రి 9 గంటలకు నందే మారతం ఘోషముతో భజనను పూర్తిచేసిరి.

మహాసంతోషముతో 3 గంటలకు సుమారు 200 మంది జనులకు భోజనము పెట్టబడినది. మహాత్మాగాంధీ పేరట రీతిగ రూము సాహింపబడినది. (ఒకవిలేఖరి)

కడవకొల్లు

మహాత్మని విడుదల వార్త ది 6-2-1924 న పగలు 12 గంటలకు విన హిందీపాఠశాలను మూసివేసి సంతోషమును వెల్లడించితిమి. 7-2-1924 న పగలు 10 గంటలకు మేము యిరర ప్రేమియములతో సన్న మొదటి స్వరాజ్యభాదా ముందు నిలిచి ప్రజలకు మహాత్మని పటమును పువ్వులచే నలంకరించి మహాభజనలతో బహుళములు ప్రోగయ సాయంత్రమునకు కడవ కొల్లు, వీరవల్లి, పాటపాడు గ్రామములు పురసంకీర్తన చేసి మహాత్మని విడుదల సందర్భము తెలిపజేసి మహాత్మనికి దీర్ఘాయు గా రోగ్యములు గలుగుగాక యని బహుళముల ద్వారా లానకృతులను చేపుని గూర్చి ప్రార్థన లానకృతిమి. హిందీవిద్యార్థులు.

సీతానగరం

మా గ్రామములో శ్రీ మహాత్మా గాంధీగారి విడుదల 6-2-24 తేదీ ఉదయం తెలిసినది. గ్రామజనులు యావత్తుండి అధిక ఆనందమును పొంది సాయంత్రము 3 గంటలకు సుమారు 1000 మంది హిందూముస్లిములు సమావేశమై మహాత్మని పటము పువ్వులాలంకృతముగ జేసి, పాటకీలో నుంచి ఊరే గింపు జరిగింది. గ్రామమును ఆంద్రుని నివాసమిచ్చిరి. 6 గంటలకు సభచేసి అధికారముతో మహాత్మనకు కర్పణ వారోగ్యము కలుగజేయుటకు భగవంతుని ప్రార్థనలతో సభ ముగింపబడినది. 7-2-24 తేదీన 1000 మంది వీరలకు ఆన్న ప్రదానము చేయబడినది. (ఒకవిలేఖరి)

గుంటూరు (పశ్చిమవిజయం)

శ్రీ గాంధీమహాత్మని విడుదల సమాచారము మా గ్రామ నునకు 6-2-24 తేదీ సాయంత్రము సుమారు 8 గంటలకు చేరినది. చేరే వెంటనే జను లందరూ ఆనందాల్లి నోలకలడిరి. రాత్రి శ్రీ లక్ష్మీవస్త్రహిందీపాఠశాల యాలమున భోగాదులు జరిగినవి. శ్రీ సీతారామస్వామివారిని గాంధీమహాత్మని ఛా దా పటమును చేర్చి ఊరేగించిరి. భజనలతోను స్వరాజ్యభజనల తోను, స్వస్తివాచకములతోను గ్రామములోని వీధులన్నిటి యందును ఊరేగింపు జరిగినది. సుమారు 400 మంది ఆత్మత్యాగ పాత్రలతోను, జనాభా భగవంతులతో ఊరేగింపులో పాల్గొనిరి. ఉత్సవము పూర్తియైనంతలోడనే యాలమున భోగాదులును, సమాప్తసామగ్రియము జరిగినది. గాంధీమహాత్మని కిరీరాగో గాభిర్పడితే ప్రార్థనలు జరిగినవి. (ఒకవిలేఖరి)

పాలమూరు

6-2-24 తేదీ సాయంత్రము 8 గంటలకు గాంధీ మహాత్మని విడుదలకు వార్త ఆంధ్రపత్రిక ద్వారా, మా గ్రామ ప్రజలకు తెలిసి సంతోషించుటకు ముగిసిరి. 7-2-24 తేదీ ఉదయమున స్నానం బులు గావించి గ్రామ మంతటను గాంధీపటముతో భజనలు జరిపి, జేవాలయమున మహాత్మనకు సంతకార్పణమును దృఢకీర్తియు గలుగుటకును, సర్వస్వరాజ్యోద్ధి పొందుటకును భగవంతుని ప్రార్థించిరి. తిరుగ సాయంత్రము 3 గంటలకు ప్రారంభమై 10 గంటలకు గ్రామ మంతటను గొప్ప యత్న వనము జరిపిరి. ప్రతి గ్రామమునందును శ్రీ మహాత్మనకు, కర్పణవారోగ్యమున, పువ్వులములను నొసంగిరి. బ్రాహ్మణోత్త ములు స్వస్తివాచకములు జేసిరి. బాతీయగీతములతో భజనలు జరిగినవి. సుమారు 300 మంది యత్నకరులను పాల్గొని, వారి భక్తివిశ్వాసములను వెల్లడిపరచిరి. (ఒకవిలేఖరి)

హైదరాబాదు

గాంధీమహాత్మని విడుదల జేరినది హైదరాబాదువాసు లకు 5-2-24 వ తేదీ సాయంత్రము తెలిసినది. అంతపుగా జను లీపముల వెలిగించియు మిఠాయిల బంచియు ఆనందించి శ్రీపాండురంగభక్తసమాజము వారు 7 1/2 గంటల కీ వార్త విన వెంటనే ఆత్మత్యాగమున వార్త భగవంతుని గాంచుచు మహా ద్విగాంధీకి జేయవలయు విధివిధుల దిగుచు తెలియని వారి కీవార్త వినిపించుచు తిరిగివచ్చి తొమ్మిదిగంటలకు మహాత్మని రూపపటమునుంచి వారి ఆరోగ్యమునకై రెండుగంటలకాలము భజనగావించిరి. మంగళము చందాను కనూతుచేసి ఆ నేల వీర లకు ముఖ్యముగా ఆంగవికలులకు, అపాథలకు మృష్ణామిడి సంస్కృత్యులగావించి గాంధీమహాత్మని యారోగ్యమునకై ఈశ్వరుని ప్రార్థించిరి తక్కినవారు మ. శ్రీ. మా. హనుమంతి రావు వంటలగుగారు, పెద్దిగొట్టెగూడ మున్నగు ప్రజలు విచ్చేసి సమాజమువారి నభినందించిరి. (ఒకవిలేఖరి)

పెదకల్లెపల్లి

ఈనెల 7-2-24 తేదీన గాంధీమహాత్మని విడుదలవార్త మా గ్రామము చేరగానే గ్రామజనులందరు ఆమితోత్సాహము తో యొకరినొకరుగా ఉత్సవము జరిపిరి.

గ్రామ మంతయు కాపుపు బండలతోను స్వస్తితో రణములతోను ఆలంకరింపబడినది.

2. సాయంత్రం 3 గంటలకు మహాత్మని ఛాయాపటములతోటి చలాపమునం దుంచి మేళతాళోత్సాహముతో ఊరేగింపుతో మహాభావాలస్వామివారి ఆలయమునకు బహిరంగ సభ జరిగెను.

3. ఈసభ ప్రారంభమున ప్రభుల హనుమంతిరావు గారి చే బాతీయగీతములు పాడబడినవి. తదుపరి సుప్రసిద్ధమూర్తి గారిచే మహాత్మని విజయమున గూర్చి స్పష్టకీర్తనపడి తిరుగ పవ్యాన మొనంగబడినది.

4. మహాత్మని కొసంగబడిన పువ్వులను వేలంపాట పెట్టగా రు 2-6-0 ను పొడబడినది. సభ విజయధ్వజములతో ను మహాత్మనికీ ఆరోగ్యము కలుగునట్లు భగవత్సార్థలతోను ముగిసెను. (ఒకవిలేఖరి)

యీమని

10 తేదీ సాయంత్రము 8 గంటలకు పురజనుల సహాయముతో అతివైభవముతో గాంధీ ప్రభయొకటి కట్టబడి బాతీయ గీతములతో భజనలతో యూరేగింపు పూ నుండియు జరుప బడినది. ప్రతిగ్రామమున, కర్పణవారోగ్యమున కర్పణవారతల లాసంగబడినది సుమారు 7 గంటలకు బహిరంగసభ జాప బడినది. శ్రీ యతి ముదిగొండ చల్లయ్య ఆత్మత్యాగముగాను అధ్యక్షత వహించిరి. సభ బాతీయగీతములతోను ప్రార్థనల తోను ప్రారంభ మయెను. శ్రీ అచ్చి భిరవ్య, ముదిగొండ కోటికొంగారయ్య స్వయంధ్యముగా సువ్యవహరించిన మిఠకుల గును సభ్యులతో ఖద్దరుసంఘ మొకటి స్థాపింపబడినది. గ్రామ కార్యగ్రామ సంఘమునకు తాత్కాలిక కార్యదర్శిగా పున్న అచ్చి భిరవ్యగారు రాజీనామా యిచ్చినందున శ్రీయ్యయ్య ముదిగొండ కోటయ్యగారు వారిస్థానమున నెక్కు కొనబడిరి. శ్రీయ్యయ్యలు నేలకలుకు సుప్రసిద్ధులైన సహాధ్యక్షులు గను శ్రీ పెద్దిరాజు హనుమంతిరావుగారిని సహాయకార్యదర్శిగను యన్న కొనిన విప్రులు గాంధీ మహాత్మనకు ఆయురారోగ్యోన్మేషములు ప్రాసాదించుటకై కరమేళనయని ప్రార్థించుచు సభ ముగింపబడినది. (ఒకవిలేఖరి)

అనకాపల్లి

శ్రీ మహాత్మా గాంధీగారి కార్యాచరణమునందే విముక్తి చేసినటుల ఈనెల 5-2 తేదీ మధ్యాహ్నము తెలిసి పురజను లెల్లరు ఆనందభరితులైరి. 6 తేదీ సాయంత్రము పరిశలద్వారా రూఢివార్త తెలిసెను. పురజాతీయసంఘమువారు మహాత్మని ఛాయాపటమును విమోచనమునం దుంచి ఊరేగింపు టుక్కుర ము జేయు నేర్పాటు చేసిరి. బ్రాహ్మణోత్తములు స్వస్తివాచక ములతోనున్న మహాభజనలతోనున్న మంగళిక తాళవాలు ద్వయములతోనున్న సాయంత్రము 6 గంటలకు అతివైభవముతో ఉత్సవము బహుళజేరి పుర ముఖ్యవీధుల వెల్ల రెగి రాత్రి 9 గంటలకు కార్యగ్రామ కార్యాలయమునకు జేరినది. గ్రామజనులు కొందరు ఫలపువ్వులనున్న తిలక్ స్వగూర్జనోద్ధి కట్టు చులనున్న ఆర్పించి మహాత్మనియెడల తమకుగల భక్తిని వెల్లడించిరి. (పురవాసి)

ఉయ్యూరు

5 వ తేదీ మధ్యాహ్నమునకే మహాత్మని విడుదలయెట్లు మా గ్రామమునకు తెలిసెను. ఈవిషయము తెలిసినవెంటనే అస హాయోద్యమోత్సాహములగు మాయూరి యువకులు సాయం తనము 5 గంటలకు మహాత్మని పటమును రథమువై మధ్యస్థమున నుంచి ఆరటసమీపమున ఆరీసోదకుల పటమును రథమునకు ప్రక్కల ఆంధ్రాన్ ఆంధ్రాత్మ మొదలగు జేతగాయక పటము లను నుంచి గ్రామమంతటను నూరేంజిరి. బాతీయపాఠశాలా విద్యార్థులు బహుళముల ద్వారాను జేయుచు రథములగుచుండ, మా గ్రామపు మాంశపాఠశాల (భిరవ్య) సన్నాయి వాద్య ములతో సహాయముగా మోగించుచుండ, యువకులు మహాత్మనికీ సంతకార్పణముగలుగు భగవంతుని ప్రార్థించి కీర్తనలను పాడుచుండ మధ్యమధ్య యువకులు వారతల నొసంగుచుండ మిగతాజనులు మహాత్మని విడుదలకు ఆనందపడుతులై రథము వెనుక నుంచి యుత్సాహముతో భజనలతో జరిగెను. ఉత్సాహంతయున కొన్ని కాయలు ఫలములు పంచిపెట్టబడినవి. (ఒకవిలేఖరి)

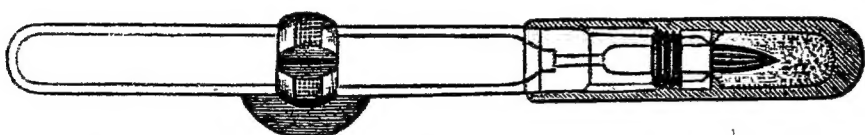
మయిలవరం

శ్రీమహాత్మని విడుదల విముక్తి గావించిరకు వార్త ప్రతి గ్రామమునకు 6 తేదీన విసగానే జనులమందానంద భరితులై యాకుభ వార్తను గ్రామమంతటను దండోగా మూలమున వెల్లడించి కొందరు పెద్దలు వీరవల్ల దానము చేసి నెంచి మా గ్రామ వజ్జి ఘోషమువారిని ప్రార్థింపగా అందులకు వారంగీ జరించి దానకయ్యడి ఖచ్చనవార సంతోషపూర్వముగా భరిం చెదయని నెలవిచ్చినందున యాగోష మధ్యాహ్నము 1 గంట మొదలు రాత్రి 9 గంటలకు యా గ్రామ యూనిక ఆఫీసు ఆవరణలో దాదాపు 1200 మంది అన్నదాన మొంగి వారిసూ జామలను వెలిబుచ్చిరి. నిర్భాగ్యులగు పాపమానీషులకు వంతులు దీర్చిడుపార భోజనముచేయుచు ఆనెకు హిమాచలమిట్ల మ గ్రామముని యాజ్ఞ భిరవా హిందూయండిగో ఇట్టి గాంధీ మహాత్మని జే. జే. ధ్యానములతో భోజనముచేయుచుండ వారు లెల్లరు వచ్చి వారి సంకషణము జూచి యుప్పొంగి పోవుచుం డి. యాజులెల్లరు ఆత్మత్యాగముతో పాటుపడినందులకును నగరమువారు ఇట్టి ఉత్సాహసములములందు భగవంతు మొనకృతు న దులకును కంకినీ గాలెరి. (ఒకపురవాసి)

కల్వారా దుర్గం

5 వ తేదీన మహాత్మాగాంధీగారి యెట్టిమెతుల లేకుం డనే విడుదలచేసిట్టి మండలసంఘముద్వారా విని యాచార్యు. ప్రజలందరు చేరి కడుసంతోషముతో వాద్యములతో బాబా భజంత్రీలతోడను బాతీయతాళముల చేబూని మహాత్మాగారి కీర్తనలతోను బాతీయగీతములు పాడుచు హిందూజేతలములకును మహాత్మనకు మనీషులకును వారికే ఫలములను ఆర్పించుచు శ్రీ మహాత్మనికి ఆరోగ్యము సమకూర్చులెనని సర్వము నిగవత్సార్థిగ చేయమా మహాత్మాగారి పటములతోను బాల గంగాధరతిలక్ చువాకముని పటముల పువ్వులములతో నలంకరించుకొని గ్రామము తెయు పూరేగింపుతో రాత్రి 9 గంటలకు 200 గెను మందిముచేరి అన్నకు మహాగాతే శ్రీ. డి. యెరప్పగారు డి. భీమప్పగారు భద్దరుకు గురించియు నిర్మాణ కార్యకమమును గురించియు మధ్యపాన సేవేధనపుకు గురించి యూ అగంటకాలము పువ్వులించిన విప్రులు మహాత్మ తిలక్ గారు పటముల వారికే ఫలము లప్పొంది మంగళము గావించిరి. వచ్చిన జనులందరికి ఫలములు సర్వములకు మహారాజే శ్రీ పల్లవి వాంఛ్య (శ్రీ గారు పంచిపెట్టి. (ఒకవిలేఖరి)

ఫణింటిగ్గో వేనా

2957

మదరాసు.

సోల యేజంట్లు:- ఆంగ్లో యిండియన్ డ్రగ్స్ అండు కెమికలు కంపెనీ,
126 155 కామ్రామనీడు, బొంబాయి.

081 పెద్దాపురం. (గోదావరికి)